

ՐԱՅԵՒԱՆ

THE RAHNUMA

Telephone: Ashland 1461

A WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$5.00

Published by H. K. Krikorian, 207 Lexington Ave., New York, N. Y.

Entered as second-class matter August 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Vol. VIII, No. 16, April 17, 1926

Հիլտ 8, Նո. 16, Ապրիլ 17, 1926

ՊԵՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ԷՐՄԵՆԻ ՄԵՍԵԼԷՍԻ ՎԷ ԻՍԼԱՄ

Էրմէնի մէսէլէսինէ պիր չօգ նօգթա ի նա-
գարլարտան պագըլպալիլի: Պունլարտան պի-
րիսի տէ տին ի Իսլամ տըր: Իսլամիյէթին է-
յամ ը գուհուրունտան պէրու էրմէնի միլլէթի
միւսլիման էհալիլէր իլէ թէմաստա պուլուն-
մուշ վէ պիւթիւն պու միւտտէթ զարֆընտա
էրմէնիին չէքտիյի միւզայագանըն պէլլի պիր
մէնպաւ տա տին ի Իսլամ օլմուշ տըր:

Մուհամմէտին թապիլէրի տին ի Իսլամը
վազ էթմէք իւզրէ տինեայա սալտըրտըզլարըն
տա էլլէրինտէ գըլըճ օլարագ եծլա չըգտըլար
վէ պու կիւնէ գատար հալա օլ գըլըճը էլտէն
պրագմամը տըրլար: Պունըն սէպէպի իսէ շու
տըր քի, Իսլամ պիր տին օլմագլէ պէրապէր
պիր սիյասի միւլէսսէսէ տիր: Պու կիւն թիւրք-
լէր կէօյա տինի հիւքիմէթտէն ալըրմըլ օլմագ
իտտիասընտա իսէլէրտէ, հալա Զին հուտուտ-
լարընտան Մարօգա գատար վէ թիւրքիսթան
եայլարլարընտան Աֆրիգանըն չէօլլէրինէտէք,
Հինտիսթանտա, Աֆղանիսթանտա, Իրանտա,
Արապիսթանտա, Մըսըրտա, Մարօգտա վէ
Մէրքէզի Աֆրիգատա պիւթիւն Իսլամ ալէմի
այնի մէպտէ իլէ իլլէմէքտէ տիր: Իքի եիւզ
միլիօնը միւթէնալըզ միւսլիմանլարտան պէշ
ալթը միլիօն թիւրքլէրին՝ սիյասէթի տինտէն
ալըրմըլ օլմագ Իսլամիյէթին օ պէօյիւք քիւթ
լէսի իլիւն պէօյիւք Ֆարգ էթմէգ: Մամաֆիհ
թիւրքիտա պիլէ պու թէֆրիգաթ հագիգի օլ-
մագտան զիյատէ սաթհի վէ սուրի տիր: Սիյա-

սիյաթըն տինտէն ալըրմագ թիւրք միլլէթի-
նին զհինիյաթընը կէօսթէրմէգ, անճագ ումուր
ը տէվլէթ պաշընտա պուլունան պիր քիւլիւք
պէօլիւլին, ասքէրի իտարէ ալթընտա միլլէ-
թէ գապուլ էթտիրտիյի մուվագգաթ պիր թէր-
թիպ տիր: Հաթթա օլ քիւլիւք զիւմրէ պիլէ է-
լան Իսլամիյէթին պու սիյասի թէսալվուրըն-
տան ազատ օլամամըշլար տըր, չիւնքի տէհը-
լէրտէն պէրու Միւսլիման գալմլարըն թապիա-
թընա եէրլէշմիշ օլան զհինիյէթ սալթ պիր էմր
իլէ օրատան չըգմագ: Անլէրին փէյզամպէրտէն
վէ Գուրանտան էօյրէնիպ տէհըլէրտէն պէրու
հայաթլարընտա թաթպիգ էթտիքլէրի մէպտէ
շու օլմուշ տըր քի, Միւսլիման պիր գալմ
Միւսլիման օլմայան գալմլարը գըլըճ իլէ տին
ի Իսլամ տալէթ էտէճէք տիր, տալէթի գա-
պուլ էթմէյիպ մուգալէմէթ էտէնլէր իլէ սօն
նօգթայատէք չարփըշաճալար, խարաճ վէր-
մէյէ րագի օլան «քիթապի»լէրէ Իսլամ հիւքիւ-
մէթին իտարէսի թահթընտա եաշամաղա միւ-
սաատէ էտիլէճէք, անլէրին մալը, ըրգը վէ ճա-
նը Միւսլիմանլարա «էմանէթ Ուլլահ» սալըլա-
ճագ, եանի խարաճկիւզար գուլլար հալընտա
եաշամաղա րագը օլտուգլարը միւտտէթճէ ան-
լէր մալլէրինի, ըրգլարընը վէ ճանլարընը կէօ-
նէնմէյէ միւսաատէ պուլաճագ տըրլար: Լաքին
ղայր ի Միւսլիմ էհալի հուրրիյէթ վէ սիյասի
միւսալաթ թալէպ էտինճէ պու միւսաատէ վէ
իմթիյաղտան մահրում օլաճագլար տըր: Իս-
լամ նաղարընտա ալ միլլէթ ի հաքիմէ՝ Միւս-
լիման էհալի տիր: հիւքիմէթ անըն տըր, զայր
ի Միւսլիմ էհալի «րայա» տըր: Պինան ա-
լէյհ զայր ի Միւսլիմ էհալինին Միւսլիման իլէ

միևսավի հուզուզ տավաւսընա գալգմասը եա-
խօտ սիյասի հիւրըրիյէթ ազմընտա պոււլունմա-
սը միւսլիման հիւքիւմէթ ալէյհինտէ սիյա-
սի իսեանտան պաշգա պիր չէյ տէյիլ տիր:

Վէ իշթէ տէհրլէրտէն պէրու էրմէնիլէրին
Արապլար, Սէլճուքլար վէ թիւրքլէր իտարէսի
ալթընտա սիյասի վազիյէթի պունտան իպա-
րէթ օլմուշ տըր: Էրմէնի՝ հէր նէ զէման Միւս-
լիմանլարտան զիյատէ սէրվէթ վէ թալիմ ու
թէրպիյէ գազանմըշ իսէ, անըն թէրագզըսը
Միւսլիմանլարըն կէօզիւնէ պաթմըշ վէ Միւս-
լիմանլար արատա կէօրիւլէն պու Ֆարգը տիւ-
զէթմէյէ չալըշմըշլար տըր: Վէ հէր նէ զէման
էրմէնի՝ սիյասի հիւրըրիյէթ թալիպ օլմուշ ի-
սէ, օ՝ պու սէպէպտէն ասը վէ խաին պիր ուն-
սուր սայըլմըշ վէ անա կէօրէ տէ մուամէլէ
կէօրմիւշ տիր:

Պու՝ պիր ճիհէթլէ փէք թապիի իտի, դա-
լիպ վէ հաքիմ պիր միլլէթ՝ մաղլուպ վէ խա-
րաճկիւզար պիր գալմըն սէրվէթինտէն միւմ-
քին մէրթէպէ զիյատէ իսթիֆատէ էթմէյէ չա-
լըշմագ վէ էյէր օլ էսիր գալմ հիւրըրիյէթ
թալիպ օլուպ տա հաքիմ միլլէթին էլի ալթըն-
տան չըգմաղա չալըշըսա անը քէնտի հիւքիւ
ալթընտա սագլամաղա սայ էտէճէք տիր:

Իշթէ էրմէնիին կէշմիշ տէհրլէր գարֆըն-
տա մարուզ օլտըղը թէճրիպէ վէ չէքտիյի Փէ-
լաքէթլէրին պէլլի պիր մէնպաը պու օլմուշ
տըր: Էրմէնի սէրվէթ վէ թալիմ ու թէրպիյէտէ
իլէրի կիթտիքճէ գօնչուսու վէ հաքիմի պու-
լունան միւսլիման գալմըն հասէտ վէ վէսվէ-
սէսինի քէնտի իւզէրինէ ճէլպ էյլէտի. վէ հիւր-
ըրիյէթ թալիպ օլտուզմա անըն զազապընա մա
րուզ օլույօր իտի:

Քրիսթիան միլլէթլէրտէ տէ տին սիյա-
սիյաթլա պիրլէշտիրիլէրէք հիւքիւմէթին տի-
նինտէն պաշգա տինէ թապի օլանլար սիյասի
հուզուզլարընտա սագըթ թութուլտուլար,
չէօյլէ քի Փրօթէսթանլար Գաթօլիք միլլէթ ա-
րասընտա, պազէն տէ Գաթօլիքլէր Փրօթէս-
թան միլլէթ արասընտա այնի միւշքիլէ թէսա-
տըֆ էյլէմիշ տիրլէր: Լաքին Քրիստոս՝ «Գայ-
սէրէ ախտ օլանը Գայսէրէ վէ Ալլահա ախտ օ-
լանը Ալլահա էտա էտինիզ», վէ «Պէնիմ մէլէ-
քիւթիւմ պու տիւնեատան տէյիլ տիր», տէմէք-
լէ քէնտի քիլիսէսինի սիյասի պիր միւշսսէսէ
օլմագտան հըֆզ էյլէմիշ օլտու, վէ նիհայէթ
Քրիսթիան միլլէթլէր Քրիստոսըն պու թէնպի-

հինէ իթաաթ էթմէյի էօյրէնիյօրլար վէ էօյ-
րէնէճէքլէր տիր:

Պիլմէյիզ իսլամիյէթ պու միւշքիլին իշին-
տէն նասըլ չըգաճագ տըր: Լաքին քեհաշքի չը-
գաճագ պիր եօլ պուլապիլէլէր իտի: Պիլմէ
թիւրքլէրին չիմտիքի մէսլէքի պու նէթիւնէյի
թէէմին էտէճէք նէվտէն տէյիլ տիր: Վէ շունը
պիլլէլիմ քի պու թէսալվուր, եանի տինին սի-
յասի պիր միւշսսէսէ օլմագ սըֆէթինի հաիզ
օլմասը, իսլամ ալէմինտէ տէվամ էթտիքճէ
կէշմիշ ասըլարտա պիլիմ չէքտիյիմիզ Փէլա-
քէթլէր քեհաֆի սայըլմայըլ տահա պիլ տէ
տիւնեա տա օ եիւզտէն չօգ Փէլաքէթլէր չէքէ-
ճէք տիր:

Պու կիւն տիւնեատա պիր իքի միւսթագիլ
իսլամ տէվլէթին եէքինէ էվրօփալըլար, Ա-
րապ, Իրապ, Մըսր, Պաղեստին, Թաթար,
Քիւրտ կիպի պէշ օն իսլամ տէվլէթլէր տահա
մէյտանա կէթիրտիքտէն սօնրա պունլար նի-
հայէթ պիր կիւն Շարպ իլէ Ղարպ մէտէնիյէ-
թի արասընտա տէհէթլի պիր միւսատէմէ մէյ
տանա կէթիրէճէքլէր տիր: Շիմտիտէն Վէհա-
պի Գրալը, Իրապ իշինէ տաիր Փէրման չըգա-
րըյօր, Թիւրք խաֆիյէլէրի Սիւրիատա իշլէ-
յօր, Ապտիւլ Քէրիմին մուվաֆֆագիյէթինէ
Հինտ նիւմայիշ եափըյօր, իսթանպօլ իշինէ
Հինտ Միւսլիմանլարը գարըշըյօր, Սիւրիա Գօ-
միսարընըն Նրուսաղէմի զիյարէթինտէ օրա-
նըն Արապլարը տիւքքեանլարընը գափայօր-
լար, պունլար էյի ալամէթլէր տէյիլ տիրլէր:
Շարգտա վէ Աֆրիգատա Ղարպ մէտէնիյէթինէ
մուզայիր պիր իսլամ մէտէնիյէթի թէզահիւր
էտիյօր: Միլլէթլէր տին նօգթա ի նազարընտան
այրըլըյօր:

Պու հալ պէշէրիյէթին սուլհունը թէէմին
տէյիլ, պէլքի թէհտիտ էտէն գուվլէթլէր տիր:
Ատէմլէր արասընտա գարտաչըք տէյիլ, ատա-
վէթ վէ միւնաղաա չըգարաճագ վէսիլէլէր
տիր: Պազէն էվրօփա տէվլէթլէրի տէ քէնտի
իշլէրինի գօլայլաշտըմագ իշիւն պու իքի տին
թապիլէրինի պիրիպիրինէ տիւշիւրմէք մէսլէ-
յինի թութույօրլար: Պէշէրիյէթ արասընտա
պիրիպիրինէ խուսումէթ էտէճէք սէպէպլէր
եէթմէյօր իմիշ կիպի պիր տէ տին տավասը
թէշվիք էտիլիյօր, Գաթօլիք Փրօթէսթանթա
գարըշը, Փրօթէսթանթ Գաթօլիյէ վէ Նէհուտի-
յէ գարըշը, Նէհուտի Թաիֆէյէ, իսլամ Քրիս-
թիանա, Քրիսթիան իսլամա գարըշը ատավէթ,

հաթթա պիր տին իշինտէ քիւչիւք Փըրգալար պիւլէ պիրիպիրլէրինէ ատավէթ կէօսթէրիյօրլար :

Քեաշքի Քրիսթիան միլլէթլէր Քրիստոսըն թէլգին էթտիյի հազիգաթլարա թապի օլա իտիլէր , վէ Միւսլիմանլար քէնտի փէյլամպէրլէրինին վէ իլհամլարը օլան Գուրանըն պու պապտէ թէլգին էթտիքլէրի եանլըչ մէսլէքի թէպտիլ էթմէնին պիր եօլունու պուլա իտիլէր :

Յ . Գ . Գ .

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ՖԱԶԻԼԵԹ ՎԷ ՀԻԻՄՆ

Աբրահամ Լինգըն փէք չիրքին եիւզիւ պիր ատէմ իտի : Լաքին պիր կիւն անըն եիւզիւ պիր վալիտէյէ էն կիւզէլ պիր չէհրէ կիպի կէօրիւնտիւ : Տախիլի հարպ վազթընտա պիր կէնճ ասքէր քէնտի նէվպէթինտէ ույգուտա թուլթուտուղը իշին գուրչունա տիգիլմէյէ հիւքմ էտիլտի : Օղլանըն վալիտէսի պիր տէֆա Րէխի կէօրմէյէ չալըչպ նիհայէթ պիր եօլ պուլարազ անըն հուզուրունա չըգտը : Վէ օղլանըն քէնտի Րէֆիգի իշին տէ նէվպէթ պէքլէտիյի սէպէպտէն արթըգ ույգուտուղը տալանամալարազ ույգուլյա վարտըղըն պէյան էտէրէք , անա պու տէֆա իշին ափվ էթմէսինի Րէնա էյլէտի :

Րէխ գարընըն տէտիքլէրինի տիգաթլէ տինլէտիքտէն սօնրա կէնճ ասքէրին վարազալարըն կէթիւրտիպ անլէրի կէօզտէն կէչիւրտիքտէն սօնրա ճէգատան մուաֆ թուլթուլմասընը էմր էտէն վարազայը իմգա էյլէտի :

Գատըն էվրազը ալըպ տէօնտիլյինտէ կէօզ եաշը իլէ , «Հէր քէս Լինգըն չիրքին տիր տէր , լաքին անըն եիւզիւ պէնիմ կէօրէ կէլտիլյիմ էն կիւզէլ եիւզ տիր» , տէմիշ տիր :

Լինգըն պու գարընըն տէտիլյինի իշիտինճէ կէօզլէրի եաշարմըչ տըր :

Օլ վալիտէ Լինգընըն եիւզիւնտէ զահիրինին արգասընտա իշթիւրաք ը հիսս վէ մուհապպէթ զիյասը կէօրտիլյինտէն օլ սիմանըն չիրքինլիյի հիւսնէ թէպտիլ օլմուչ իտի : Գալպտէ հիւսն ու լէթաֆէթ պուլունուրսա ը կիւզէլիք

օլ գալպին սահիպինին եիւզիւնտէ կէօրիւլիւր : Հիւսն սալօնլարընտա եիւզլէրէ վէրիլէն հիւսնտէն զիյատէ գալպտէն զալանյան մուհապպէթ վէ լէթաֆէթ եիւզէ կիւզէլիք պախշ էտէր :

Մ . ԱՄԷՐԻԳԱՏԱ ՔԻԼԻՍԷԼԵՐԻՆ

ԻՍԹԱԹԻՍԹԻԳ ՃԵՏՎԷԼԻ

Պու եազընլարտա Մ . Ամէրիգատաքի Քըրիսթիան քիլիսէլէրին 1925 սէնէսի իսթաթիսթիք ճէտվէլի նէշը օլունմուչ օլուպ անտէ աթիտէքի Րազամլար շայան ը տիգաթ տըր :

Մէգըիւր սէնէ զարֆընտա ,

	Նուֆուս	Իլավէ
Գաթօլիլէր	16,156,914	203,990
Օրթօոֆսլար	729,630	2,980
Փրօթէսթանթլար		
Մէթօտիսթ	8,920,190	220,183
Մկրտական	8,397,914	104,396
Երիցական	2,561,986	61,560
Լուտերական	2,546,127	42,485
Շակիրտան	1,759,399	90,493
Եպիսկոպոսական	1,164,911	25,719
Ժողովական	907,583	28,588

Եալընըգ պու եէտի ֓րօթէսթան Փըրգալարըն 26,258,110 նուֆուսը վէ 573,424 իլավէսի օլմուչ տըր :

Պաշգա նիշէ ֓րօթէսթան Փըրգալար պու հիսապտա տախիլ տէյիլ տիր :

ԶԱՏԿԻ ԽՈՀԵՐՍ

Գարնան կարապետ սիրուն ծիծեռնակ
Որ երգովդ սուր կ'աւետես Զատիկ ,
Ա'յս , դու յիշե'լ կուտաս ինձ Տարուն հայրենիք ,
Ցաւն ու Սէր նորա սրտիս անմեռուկ :

Լուէ' ով ծիծառ' ինձ գարուն չէ դեռ ,
Օտար երկրի մէջ անոք կիսամեռ ,
Արիւն ու արտօսք չէ չորցեր ցամփեր ,
Ոչ ալ դադրեր է քշնամութիւնք խն :

Մահաբբայց քամին դեռ կ'ոռնա չորս դիս ,
Յարութեան մամբան կը գոցէ առջեւ ,
Շիրմին Սառնա-Սալ մնշելով կուրծիս ,
Յախտեան գրկել Յարութեան երգես :

Գնա՛ երգելու, ծոցն իմ հայրենեաց,
Հոն տանար՝ խորան՝ ինկած կործանած,
Սուրբ Յարութեան երգ վաղո՛ւց է լռած
Հոն կ'ուլայ հայրենի հրեշտակ սգազգեաց:

Գնա՛, ո՛վ ծիծառ, դու քոչնոց ֆնֆուշ,
Տարանի դաշտէն բեր փնջիկ մ'անուշ,
Դի՛ր դալկած կուրծքիս, բոյ խնկէ նա յուշ
Դագաղիս մօտիկ, դագ բուրումը նուշ:

Պատգամն Յարութեան հռչակող հրեշտակք,
Որ կ'աւետէք դուք, Յարութիւն ու կեանք,
Թո՛ւք հոլաքեւ չորս ծագը աշխարհի,
Խղմամբ մարդոց՝ աւետել այդ փառք:

Սիրոյ գարունէն դեռ գուրկ է աշխարհ,
Զէ՛ր բացուեր է դեռ՝ իրաւունքի ծառ,
Զէ՛ր ծաղկեր է դեռ՝ Արդարութեան Սար,
Զէ ծլեր է դեռ՝ Գթութիւնն յար:

Արդ, քե՛ր չե՛ք բերած հոգերով դաշտից,
Սէր՝ Արդարութիւն Սրբոց լեռներից,
Սլացէ՛ք շո՛ւտով Սիրոյ պարտեզներ,
Բերել աշխարհի գթութեան վարդեր:

Ո՛վ աղջամուղջի մէջ՝ հոգեշուք Սելաս,
Որ մարդոց ոնրին վրայ դուռն կուլաս,
Սաստէ՛ մահակիր նենգ ատելութեան,
Լեր խոցեալ սրտից բուժող բալասան:

Յարուցեալ Յիսուս՝ արփիափայլ Արեւ,
Սիրովըդ փայլէ ժանտ հոգեոց վերեւ,
Հալիչ քափիչներդ հեղղէ միշտ վերէն,
Սուրն ու պատերազմ հալէ աշխարհէն:

Ո՛հ, Քեզմով, միայն Քեզմով Փրկիչ յարուցեալ,
Կրնամ մոռնալ ես ծով-ցաւոց անցեալ,
Երբ մօտ ես ինծի՝ վիշտ չէ այլեւս գոյ
Յառնելով տօնեմ Յարութիւնդ Գոյ:

Հ. Յ. ՂԱԶԱՐԵԱՆ

Զահլէ

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

Օ ՃԱՆԻ ՓԵՏԷՐ ՊԵՆ ԻՄ

Ապտիւլ Համիտ տէվրինտէ Անասուլունուն
պիր շէհրինտէ րասթ կէլմիշ իտիմ Արտաշէսէ,
կէօյա Սթանպուլտան եօլլանըմըշ պիր սըհհիյէ
մէմուրը իտի: Վիլայէթին աշվալը սըհհիյէ-
սինէ տաիր րափօր վէրմէք վէ չօճուգ աշըւ-
մազ իշինէ նէղարէթ էթմէք վազիֆէսի իլէ կէ-
զիյօր իմիշ: Քէնտի պէօյլէ սէօյլէտի: Պանա
էօյլէ կէլտի քի օ վազըթտա պաղը ատէմլէրի
զայըրմազ եա օրա պուրա սալըրմազ իշին
իճատ էտիլմիշ մէմուրիյէթլէրտէն պիրի իտի:
Օ վազըթլար Սթանպուլտա պու կիպի կէնճլէրէ
թէսատըֆ էտէր մէմուրիյէթինիզ նէ տիր տէ-
յու սօրար իտիմ: Մաթպուլաթը տախիլիյէ միւ
ֆէթթիշի եախօտ նէշըրյաթլար մէմուրը կիպի
իսմլէր վէրիւրլէր իտի: Հիշ խօշըմա կէլմէզ ի-
տի:

Արտաշէս տախմա րէտինկօթ կիյէր, էլլէ-
րի էլտիվէնի, Ֆէս գալըպլը, հէր կիւն թազէ
թրաշ օլարազ կէզէր իտի: Պօյնունու պիր թա-
րաֆա էյէրէք միւլայիմ միւլայիմ զօնուշտուզ-
ճա քէնտինտէն պիր նէվ նէֆրէթ հիսս էտէր է-
տիմ: Քէնտի իսմինէ Արտաշէս Պէյ չաղըրթու-
րըր վէ պանա տա տօզթօր Պէյ տէտիքճէ եա-
նընտան զաչասըմ կէլիւր իտի: Հալ պու քի հէր
քէս իլէ կէօրիւշիւր վէ միւթէպէր Հայ Փամիւ-
եալարը արասընա տախի սօզուլուր իտի:

Պիլմէմ վիլայէթին սըհհիյէ իշլէրինի նէ
գատար ինթիզամա զօյտու եախօտ նէ րափօր-
լար վէրտի: Պիր գաչ այ սօնրա զախպ օլտու:

Ալթը սէնէ սօնրա Սթանպուլտա պուլունու-
յօր իտիմ: Պէյ Օղլունտա պիր հօթէլէ էնմիշ ի-
տիմ: Պիր ազչամ իւզէրի Արտաշէս Պէյ հօթէլէ
կէլտի, այնի րէտինկօթ, էլտիվէն վէ Ֆէս իւ-
զէրինտէ օլարազ: Պիլմէմ նասըլ խապէր ալմըշ
մահգա պէնի կէօրմէյէ կէլմիշ իտի: Հօթէլճի
սալօնա կիւրիպ տիք տիք իքիմիզ տէ պազտը
իսէ տէ պիր շէյ տէմէտի, լաքին օ պազըշը
թիւլէրիմի իւրփէրթտի:

Պիր ազ միւսահէպէտէն սօնրա եէմէք եէ-
մէյէ կիտէճէյիմ տէտիմ, պէրապէր կէլտի, օ-
րատան պիր էյլէնճէ մահալինէ կիտէճէք ի-
տիմ, եինէ փէշիմի պրազմատը: Կէճ վազըթ
հօթէլէ կէլիյօր իքէն էվիմիզ ուզազ տըր պէն

տէ պուրատա եաթաճաղըմ տէյուլ օտամըն եանընտան պիր օտա քիրալատը :

Կիճէ եաթմաղտան պէն տըշարը չըգըպ կիրէր իքէն օտամա կիրիպ չըգըյօր իտի : Սապահ լայըն էրքէնտէն Արտաշէս գալգըպ կիրթմիշ իտի , լաքին գրաւաթըմըն իւզէրինտէքի 10 լիրալըգ փըրլանթը թօփլու տախի նապէտիտ օլմուշ իտի :

Կիրիսիպ աշաղը էնտիմ * հօթէլճի մէրտիվէն ալթընտա պէնի պէքլէյօր իտի վէ պէնի կէօրիւր կէօրմէյ «Ագչամ սիդին իլէ պէրապէր օլան քի՞մ իտի» տէյուլ սօրտուլ :

«Պիր թանըտըգ տըր , Անատօլուտա կէօրմիւշ իտի» տէյուլ ճէվապ վէրտիմ :

«Նասըլ թանըտըգ , տօսթուշուլ մը տըր» տէտի :

«Պայր տօսթուլ տէյիւլ չաքին նի՞չիւն սըգը սըրուլյօրսընըգ» իլաւէ էթտիմ :

«Պու պիր տօլանտըրըմ վէ խաֆիյէ տիր» տէտի :

«Էվվէթ էօյլէ իմիշ» տէմէքլիյիմ իւզէրինէ հօթէլճի էլլէրինի տիրինէ վուրուպ , «Նէ՞ տիր գայաթընըգ , վայ ալչապ հէրիֆ պէն օնու պուրայա պրազմապ իտիմ , լաքին սիդի թանըմայօր իտիմ , աճէպա արգատաշը մը՞ տէյուլ սապահա գատար տըշարըլարտա պէքլէտիք» տէտի :

«Չօգ պիր չէյ տէյիւլ , էլմաս թօփլու արը» տէտիմ :

Հօթէլճի պու պիրիմ Պէյին պիր չօգ մարիֆէթլէրինի նազլ էյլէտի , նասըլ պաղըլարընտան շանթաթ իլէ փարա ալտըղընը , տուլ դատընլարը տաւանըղը կէօրէճէյիմ տէյուլ սօյտուղուշու , պաշգալարընա տօսթ հալինտէ կէլիպ փարալարընը չալտըղընը նազլ էյլէտի :

Օ կիւնիւ Արտաշէսի պուլուպ փօլիսէ թէսլիմ էյլէտիմ , պիր գաչ սաաթ սօնրա Պէյ Օղլուտա ըէտինկօթ , էլտիվէն , թաղէ թրաշ կէզիյօր իտի :

Պու վազաս իւզէրինէ ալթը սէնէ կէչմիշ իտի , եինէ Սթանպօլտա իտիմ վէ Ատալար վափօրընտա կիրիյօր իտիմ : Կէրիտէն գալապալըգ արասընտա պիրիմ Պէյ կէօղիւմէ իլիշտի , չէհրէսի էօյլէ չիրքինլէմիշ վէ սօլմուշ իտիքի թանըմաղա կիւճիւք հիսս էտիպ՝ եանըմտաքի տօսթուլա շու իրի գաշը ըէտինկօթլու ատէմ քի՞մ տիր տէյուլ սօրտուլ : Տօսթուլ կէօղիւ-

նիւ չէվիրմէյէ գալմատը գալապալըգա գարըշտը , լաքին խմինի պիրմէյօրըմ ամմա փէք քիրլի պիր թիփ տիր : Էն Ֆէնասը Գընալը ատատան զէնկին միւթէպէր պիր Փամիւխանըն գըղը իլէ էվլէնմիշ տէյուլ իշիթտիմ» տէտի :

Արատան իքի սէնէ տահա կէչմիշ իտի : Պիր կիւն Սթանպօլ թարաֆընտա պէօյիւք պիր էլպիսէ մաղազասընա կիրտիմ , քի պիրիմ Պէյ օրատա իտի վէ մաղազանըն սահիպի իլէ գօնուշույօր իտի : Պէնի կէօրիւր կէօրմէյ աճէլէ տըշարը չըգտը , լաքին ըէնկի գայըշ կիպի սարը վէ չէհրէսի փէք սօղուգ իտի :

Աճէպա օ մը տըր եօգսա եանըլըյօր մը իմ , տէյուլ անլամապ իշիւն մաղազա սահիպինէ եագլաշըպ՝ «Պու տըշարը չըգան էֆէնտի քի՞մ իտի» տէյուլ սօրտուլ :

Թիւճճար տիք տիք եիւզիւմէ պաղըպ «Նիչի՞ն սօրուլյօրսընըգ» ճէվապ վէրտի :

«Պիր եէրտէ կէօրմիւշիւմ զանն էյլէտիմ տէ , անլամապ իսթէտիմ» տէտիմ :

Մաղազա սահիպի սաթըմ մասասընըն արգասընտան տըշարը չըգըպ պիր սանտալիա կէօսթէրէրէք՝ «Էֆէնտի օթուրուշուլ վէ նազլ էտինիլ , պու ատէմի նէրտէ կէօրտիւնիւլ վէ նասըլ կէօրտիւնիւլ» տէտի :

Հարաքէթի էօյլէ ճիտտի վէ գօնուշմասը էօյլէ լաթիֆ իտի քի սուշուլան սանտալիայը ալըպ օթուրտուլ , քէնտիսի տախի գալընմ օթուրուպ պիր սիկարա վէրտի վէ տուտաղլարըմ պէքլէմէքտէ իտի :

«Պէնիմ թանըտըղըմ ատէմին իսմի Արտաշէս իտի , Անատօլուտա րասթ կէլմիշ իտիմ , հիսս ի թապիի իլէ քէնտինտէն խուլլանտըմ , սօնրա Պէյ Օղլուտա պէնի պուլուպ օ կէճէ պէնիմ իլէ վազթ կէչիւրտի , պիրթիւն մասրաֆը , հաթթա հօթէլ քիրասընը պանա վէրտիրտիքտէն սօնրա , փըրլանթը թօփլումուլ չալտը կէօթիւրտի : Սօնրա անլատըմ քի պէլլի պիր տօլանտըրըմ վէ քիրլի պիր խաֆիյէ իմիշ» տէտիմ :

Թիւճճար սանէմ կիպի օթուրմուշ պէնի տինլէյօր իտի :

«Պուշար կէչմիշ վազաալար տըր , էհէմմիյէթի եօգ , լաքին սօնրատան իշիթտիմ քի պու հէրիֆ ատատա միւթէպէր Փամիւխտան պիր գըղ իլէ էվլէնմիշ : Մէրապ էտիպ անլամապ իսթէյօրըմ քի պուշա գըղընը վէրէն ճանի

փետեք քիմ տիր, վէ օ պախթաւդ գըզ քիմ տիր» իւրովէ էթտիմ:

Գարշըմտան ընչկըրդ սէտասը կիպի պիր սէս իշիթտիմ: Թիւճճարըն եիւզիւնէ պազտըմ կէօզլէրինտէն եաշլար եանազլարընտան աշաղը ազըյօր իտի: Սաղ էլինին փարմազլարընը կէօքսիւ իւզէրինէ վուրարադ «Օ ճանի փետէր պէն իմ, օ պախթաւդ գըզ պէնիմ գըզըմ տըր» տէտի աղլալարադ:

Ատէթա խըրսըզլըգտա թուլթուլմուէ կիպի սանտալիա իւզէրինտէն եափաճա ալաղա գալգըզ «Աֆվ էտէրսինիզ» տէյէրէք գափուլա տօղ բու պիր գաչ ատըմ ալտըմ, տէօնիւպ արգալա պազտըմ:

Սանտալիա իւզէրինտէ էյիւմիշ, եիւզէրիննի իքի էլլէրի իշինէ ալմըշ «Օ ցանի փետէր պէն իմ» մըրըլտալօր իտի:

Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Մէն Ի ՄԻԻՍԳԻՐԱԹ ՆԻՋԱՄԸ

Ամէրիգա տէվլէթի վէ էհալիսի ալթը սէնէ ագտէմ միւսքիրաթըն մէնի իշիւն պիր նիւզամ գապուլ էթտի: Իշպու նիզամ միւսէպիւնէ Միւթթէհիտտէ ի Ամէրիգանըն սինօրլարը տախիլինտէ հէր նէվ սէրիսօշլատընը իշկիլին իմալը, ախղ ու իթասը, մահալտան մահալա նագըլը, մէմլէքէթտէն իսրաճը, վէ մէմլէքէթէ իտալալը գաթիէն եասապ էտիլմիշ տիր: Իմի թէճըրիպէլէր, էմր ի թէտալի վէ քիլիսէվի ալինլէր իշիւն շէրապ վէ էմսալինին իսթիմալընա ճէվազ վէրիլիւր, վէ պու մագսէտլէրէ քեաֆի օլաճազ միգտարտա վէ հիւքիւմէթին նէզարէթի թահթընտա անլէրին իմալընա միւսաատէ վար, ամմա իշքի մագսէտիլլէ հէր կէօնէ միւսքիրաթըն իմալ վէ իսթիմալը պիլքիւլիւլէ մէմնու տըր: Պու նիզամ ալէլուլմում Փրօհիպիշըն իսմիլլէ մարուֆ իսէ տէ, անըն բէսմի իսմի «Գանուլըն էսասինին Օն Սէքիլինճի Թատիլաթը» տըր:

Գանուլըն էսասի տէտիլիմիզ «The Constitution of the United States» նամ շօլ պէյն էլ միլէլ մէշհուր նիզամնամէ տիր քի Ամէրիգա տէվլէթինին տախիլի վէ իտարիճի քեաֆիէ ի ումուրընը թահտիտ վէ իտարէ էտէր: Իշպու գանուլըն պէշինճի պէնտի (զաթէն պիւթիւնիւ

եէտի պէնտտէն միւրէքքէպ տիր) միւսթազպէլ տէ նէ' կէօնէ շարթլար իլէ թատիլաթ գապուլ էտիլպիլիւր իտիլինի սէրահէթէն թարիֆ էթմիշ տիր: Մէզքիւր շէրաթի օլ գատար շէթին եափըլմըշ տըր քի Գանուլըն գապուլ էտիլտիլի 1791 թարիլինտէն պէրու, եանի 135 սէնէ գարֆընտա, թագըրիպէն իքի պին Փարզլը թատիլաթ թէքլիֆ էտիլմիշ իսէ տէ անլէրտէն պէս օն տօգուլ տանէսի գապուլ էտիլմիշ տիր, վէ իշթէ Մէն ի Միւսքիրաթ նիզամը մէզքիւր ճէտ վէլտէ Օն Սէքիլինճի Նօմէրօ տըր:

Անըն իտիլալընը նագլիլլէթի մուլթասէրէն շէօլլէ տիր: Էվվէլա՝ Վօշինկթօնտա Միլլի Մէճլիսին (Գօնկրէս տէնիլէն) իքի Շիւպէլէրինին մէսէլլէյի ալըր ալըր թահթը միւզաքէրէյէ ալարազ իքի սիւլստէն իսլարէթ օլան էքսէրիլլէթինին սուպալթի բէյի իճապ էթտի: Մէպուսան Մէճլիսինտէ՝ 773 բէյ լազըմ իքէն, մաթլուպտան 8 Փազլա իլէ գապուլ էտիլտի: Իսթիլարլար Մէճլիսի (Մէնէլլէթ տէնիլէն) հէր էյալէթտէն իքի ազատան, ճէման 96 ազատան, միւրէքքէպ օլուպ, մաթլուպ էքսէրիլլէթ 64 բէյ օլտուղը հալտէ, անտէն պիր տէ Փազլա գազան տը: Փաթիթաթտա իշ պիթիլիքտէն սօնրա մէսէլլէ ալըր ալըր էյալէթլէրին միւզաքէրէ վէ գարարընա իհալէ էտիլտի: Էյալէթլէր սալըտա 48 օլուպ, պուլըրըն հէր պիրինին իքի Մէճլիսի (Այան վէ իսթիլարլար Մէճլիսի) օլմաղլէ, պուլըրըն հէր իքիսինին տէ բէյինին իւշ բուպը էքսէրիլլէթի իլէ թատիլաթը մէզքիւրէնին գապուլըն իճապ էտէր իտի, պիր սէօղ իլէ, 96 Փարզլը Մէճլիսիէր մէսէլլէյի էլէ ալըպ անըն հագզընտա պիր նէթիճէյէ կէլմէլի իտիլէր: Վէ պուլըն եափմազ իշիւն անլէրէ եէտի սէնէ միւսլէթ վէրիլտի: Մէսէլլէյի 1917 Դեկտեմբեր 19-տա էլէ ալտըլար, վէ մէզքիւր թարիլտէն պիր սէնէ իւշ ալ միւրուր էթմէգտէն 96 Մէճլիսիէրին 93իւ մաթլուպ էքսէրիլլէթ իլէ թատիլաթը թատարգ էթտիլէր: Էյալէթլէրին արազիճէ էն պէօլիւլի օլան Թէքսաս վէ սէքէնէ վէ սէրվէթէ էն ազիմի օլան Նիւ Եօրք սուպուլթի թալաֆա բէյ վէրտիլէր: Պիրիճիք իսթիլանա էյալէթլէրին էն քիւշիւլիւ օլան Բօտ Ալլէնտ (Իքի Մէճլիսիլէր) վէ Գընէթիլլէթըն Ավամ Մէճլիսի իտի: Պինաէնալէյի Հիւքիւմէթ ի Մէրքէդիլլէ 1919 Յունվար 29տա Օն Սէքիլինճի թատիլաթը Գանուլըն էսասինին մուսատտազ պիր գըսմը

տէյու րէսմէն իւրն էտիպ, անտէն պիր սէնէ սօնրա անը նիզամ հալինտէ մէվգիի իճրայա գօմաղա պաշլատը: Օլ կիւնտէն պէրու Մէն ի Միւսքիւրաթ նիզամը՝ Ամէրիգա Մէմալիքինտէ Գանուռն ը էսասի հիւքմիւնտէ ճարի տիր: Շու խուսուսը տա փարէնթաղիգ իշինտէ իւսվէ էթմէք տէյէր քի թատիլաթըն՝ թաստըգընտան էվվէլ Միւթթէհիտէ ի Ամէրիգանըն արաղիսին 100տէ 95ի վէ սէքէնէսինին 100տէ 70ի Մա-հալլի Ինթիսապ (10գըլ օփշըն) թարիգիյէ պիլ իխթիյար մէն ի միւսքիւրաթ նիզամընը դա-թէն գապուլ էթմիշ իտի: Վուգուլաթըն շու տի-ղիսինտէն միւսթէպան օլույօր քի Օն Սէքիղին-ճի թատիլաթ (պաղը միւթէրիղլէրին սէօղիւնէ կէօրէ) պիր թաղըմ րուհպանլար իլէ միւթէ-ասսըպ միւսլիհլէրին պիրլէշիպ էհալիյի դաֆ-լէթէ կէթիւրէքէ ալէլաճէլէ եութուրտըլարը պիր նիզամ օլմայըպ, պէրաքս հէր ատըմը ա-ղըր աղըր վէ պիթթէտպիր ալընմը օլան վասի վէ տէրին պիր հարաքէթ ի մանալիյէտէն միւն թիճ օլան պիր գանուռն տըր:

Պաղը միւթէրիղլէր գանուռնն իճրասընտա կէօրիւլէն գուսուրլարտան պահա իլէ հաթթա անըն գապիլի իճրա օլմայան պիր գանուռն ի-տիյինի իտտիա էտիյօրլար: Պու իտտիա պիէ-ասս տէյիլ տիր, ամմա հաղիգաթըն պիր ճիւ-ղինի սէօյլէյիպ պիր ախէր ճիւղինիւ քէթմ էթ, մէքլէ եանլը թասապվուր վէրիյօր: Հիշ պիթ քիմսէ Ամէրիգա ալթը սէնէտէ պիր միւսիղէ իլէ կիպի տէլի սէրիսօլըգ հալընտան գուրթու-լուպ լէքէսիգ վէ պիւրիւշիւքսիւգ գապթ ը նէֆս հալընա նաիլ օլտու տէյու տիւշիւնէճէք դա-տար ահմաղ տէյիլ տիր: Իշքիտէ չօգ, իշէնտէ չօգ. պու գատարը ճիւմլէյէ մալիւմ տիր: Պու ճիւմլէ իլէ պէրապէր, կէօրմէք իսթէյէն կէօգ-լէր չար ճիւհէթտէ սուպուլթի իսլահաթ իսպաթ լարընը կէօրիւյօրլար: էսասի թէպէտտիւլ վար տըր: Կէճէ կիւնտիւղ աշըգ օլան 190,000 մէյ-խանէլէր (սալուռն) պու կիւն գափալը տուրու-յօր: Սապըգ սօգաղլար հօթէլլէր, լօգանթալար վէ ալէնի թէճէմմիւլէր սէրիսօլար իլէ գալ-նար իքէն, չիմտի անլէր կէօգէ կէօրիւնմէյօր: էվվէլլէրի միւսքիւրաթ հէր կէլէն կէչէնի հի-ճապըգ սիմա իլէ տալէթ էտէր իտի. չիմտի իսէ արանմատըգճա պուլուռնմայօր, Եիւքսէք Փիյաթ վէրմէտիքճէ սաթուն ալընամայօր, վէ տէլիք տէշիքտէ կիղլէնմէտիքճէ իշիլլէմէյօր:

Պու պիր թէք վազաա՝ րաղը իլէ հուիսքիյի մի-լիօնլարճա ատէմլէրին գօլընըն ուզանամատըղը պիր նօղթայա աթըյօր: Գանուռնտան պէլլէր էն զիյատէ իսթիֆատէ էտէն սընֆ իշճիլէր, սէ-նաաթքեարլար վէ օրթա հալը օլանլար տըր: Պու սընֆ Փամիւնալարըն էվ ու էչեասընտա, սըհհէթ վէ սաատէթինտէ վէ ահվալ ը իգթի-սատիյէսինտէ պի էմսալ թէրաղըր միւշահատէ օլուռնույօր: Փարասը չօգ վէ գամիլի աղ օլան զէնկիւնլէր վէ քէփէնէք միսալը եաշայան զէվգ-փէրէսթ հանըմլար քէյֆ ի մայէշա իշէպիլի-յօրլար. սէրիսօլ օլմաղ իմթիյաղընը չիմտիլիք էօյլէլէրէ հասը էթմէք պիղիմ տէ իշիմիղէ կէ-լիւր: Նիզամ շախսի հիւրիւլէթի իսթիսար էթ մէսի միւնասէպէթիլէ՝ կէնճ սընֆընտա անա գարըը իսեան ալամէթլէրի կէօրիւնիւյօր. լա-քին պու կիպի պիր ահվալ ը րուհիյէ տէվամի օլամաղ: Չաթէն պու նէվ պիր գանուռնն սէմէ-րէսի անճաղ թէտրիճէն վէ վաղթ միւրուրիյ-լէ մէյտանա չըգար: Անըն սայէսինտէ կէրէք իշքի կէքէք իշքիճիլիք գաթ պէ գաթ աղալմը տըր. Փաղաթ անըն տօլղուն պէրէքէթիլի կէօ-նէնմէք՝ Սըլուն տէնիլէն մէլուն չէրի հիշ կէօր մէմիշ օլարաղ էլիէվմ պէօյիւմէքտէ օլան նէս-լին իմթիյաղը օլաճաղ տըր:

Նիզամըն պու կիւնէ գատար իճրասը գու-սուրլը օլմուշ իտիյի վէ հաթթա իճրաաթ մէ-մուրլարընըն պաղըսընտա սատաղաթըղըգ պուլընմասը՝ տիւշմէնլէրինէ օլտըղը գատար տօսթլարընա մալիւմ պիր էմր ի վաղը տըր: Լաքին շու քէյֆիյէթի թէսլիմ էթմէք իլէ պէ-րապէր, էօյլէ իսէ նիզամ գապիլ ի իճրա տէյիլ տիր վէ անը լաղվ էթմէք, հիշ տէյիլ թատիլ էթմէք կէրէք տիր կիպի նէթիճէլէր չըգարմաղ տախի ճաիղ տէյիլ տիր: Տիւնեատա հա՞նկի նիզամ պիւա գուսուր իճրա էտիլէպիլմիշ տիր: Հէր սէնէ Շիգալի չէհրինտէ պիւթիւն Ինկիւ-թէրրատա օլտըղընտան զիյատէ ատէմ էօլտիւ-րիւլիւր. էօյլէ իսէ, Իլլինոյ էյալէթի գաթ Նի-գամընը լաղվ եա թատիլ էթսին մի՞: Հէր սա-պահ ճէրիտէլէրիմիղ սըրգաթ, հայտուլըգ վէ խապասէթ նաղլիյէթլէրիլլէ սահիֆէլէրինի լէքէլէրլէր. պիւնաէն ալէյհ ճիւնայէթ նիզամլա-րընը թախֆիֆ եա մահվ էտէլիմ տէյու տիւ-շիւնմէղիգ: Գէղալիք, մէն ի միւսքիւրաթ դա-նուռն իշքի իմալ վէ Իսթիմալընը քիւլլէյէն գապթ էտէմէմիշ տէյու Ամէրիգա Գանուռն ը

էսասիսինտէն Օն Սէքիզինճի թատիւաթը իւրաճ էթմէք ապէս պիր թասաւվուր տըր: Տօղրու մանթըզ պունըն մուղայիրի ճիհէթինէ պագար, եանի՝ մաստէմ քի նիզամ շու ալթը սէնէ զարֆընտա մագուլ պիր տէրէճէտէ մուվաֆֆադիյէթ պուլտու, իմտի անըն 100տէ 100 իճրասընը միւմքին դըլմագ էմէլիյէ տահա սատըզ մէմուրլար վէ տահա սըզը վասըթալար գուլլանմագ վագթը հէնուզ կէլմիշ տիր: Պագըլարըն աղզընտա՝ չիմտիքի նիզամը պէս չէրապ իլէ պիրայա միւսաատէ էթմէք թարիգիյլէ թատիլ էթմէք սէօղիւ կէզիյօր: Պու զայէթ մուսաթարալը պիր թէքլիֆ տիր: Տէվէնին պօյնը օտանըն իչինէ սիվիշտիքտէն սօնրա պաճագըլարը տըշարտա գալմագ: «Վօլզթէտ էքթ» պիր տէֆա իսթիսնալար թանըմաղա պաշլար իսէ, Սըլունըն կէրի կէլմէսի պէս վագթ մէսէլէսի օլուր:

Ախէր պիր թէքլիֆ շու տըր քի չիմտիքի նիզամըն թաստըզը եա լաղվը եա թատիլի պէթէքրար մէմէլէքթէ իհալէ տիլիպ, պու տէֆա անտէն տօլայը գւմուճ հհալինին տօղրուտան ըէյի իսթիֆսար էտիլսին: Պու թէքլիֆի էտէն քիմսէլէր Ամէրիգանըն ուսուլը իտարէսի հազգընտա պիր գաչ էսասի խուսուլարը եա պիլմէյօրլար եա տա պիլմէզտէն կէլիյօրլար: Միւթ թէհիտէ ի Ամէրիգա պիր Ռամկապետուլթիւն (Տէմօքրասի) տէյիլ, իլլա Հանրապետուլթիւն (Րիփըպլիք) տիր: Հիւքիւմէթին տիզլինի տօղրուտան ալամը նասըն եէտինտէ օլմայըպ, իլլա անլէրին ըէյի իլէ ինթիսապ էտիլմիշ հէյէթլէրին եէտինտէ տիր: Գանուլըն իսասիյի, հաթթա Միլլի (Ֆէտըրըլ) նիզամաթը թէմաս էտէն մէսէլէլէրի Ումուճ Րէյ (Րէֆըրէնտըմ) թարիգիյլէ ալամը նասա էնտիրմէք ճաիզ տէյիլ տիր: Գանուլըն իսասիին թատիւաթը նէ գափուտան կիրէր իսէ՝ այնի գափուտան վէ սալթ անտէն չըգմասը միւմքին տիր: Մէն ի միւսքիրաթ նիզամը պու նէվտէն օլուպ, անըն թախֆիֆի եա լաղվը՝ Գօնկրէսին իքի Մէճլիսլէրի նին իքի սիւսինտէն իսարէթ օլան էքսէրիյէթ ի արասընը վէ 36 ֆարգըլը էյալէթլէրին իքի Մէճլիսլէրինին սուպուլթի ըէյինի թալէպ էտէր: Շիմտիքի հալ ու քէյֆիյէթլէր թահթընտա պէօյլէ պիր նէթիճէ իմքեանսըզ սալըլաճագ տէրէճէտէ զէյր ի միւսթէմէլ տիր: Չաթէն էֆէքարը ը ամմէյի թէտգիւք էթմէք իչիւն շու կի-

պի քիւլֆէթլի պիր վասըթայա միւրաճաթա լուգուճ եօզ տըր: Գօնկրէս էֆէյի տագիւք պիր միզանը հէրարէթ տիր: Անըն ազալարը զայէթ մահիր վէ թէճրիպէքեար փալիթիշընլար օլմաղլէ, քէնտիլէրի ինթիսապ էտէն էհալինին սէսինի իշիթմէք պապընտա փէք հէսասա գուլագըլարը վար: Ամէրիգա իսթիլլահընճա, գուլագըլարը տարիմա զէմինտէ տիր: Ալթը սէնէտէն պէրու էֆէքարը ը ամմէտէ աքսի թարաֆա թէպէտուլ օլմատըզընտէ տէլիլի շու տըր քի Գօնկրէստէ «Գուրու» վէ «Եաչ» ազալարըն նիսպէթինտէ էսասի թէպէտուլ օլմամըլ տըր: Պագը ճէրիտէլէրին վէ ալէլիսուսու Նիւ Եօրք չէհրինին շամաթասընա ըաղմէն, վուգու ը հալ պէօյլէ տիր: Վէ հալ պէօյլէ օլտըղը թագտիրտէ, նիզամը ինֆաղ վէ իճրա էթմէքտէն չաչգա չէրէֆլի պիր թարիգ եօզ տըր:

Հիւքիւմէթ հէր գանղը պիր նիզամը ճէպրէն իճրա էտէմէք: Իճրաթըն տէրէճէսի՝ էհալինին հիւքիւմէթէ իշթիրաք վէ իշտալըղընըն քէմմիյէթիլէ թաեին էտիլիլ: Ամէրիգա հիւքիւմէթի մէն ի միւսքիրաթը թամիմ էթմէք պապընտա հէր պիր ֆէրտին մուսվէնէթինի հազգ իւզրէ թալէպ էտէր: Փրօհպիլշըն շագա տէյիլ՝ ճիտտի պիր թէչէպպիւս, աղիմ պիր միլլէթին իչքի պէլասընտան գուրթուլմագ իչիւն եափտըղը աղիմ պիր շապա տըր: Մէզքիւր նիզամ Ամէրիգանըն Գանուլըն իսասիսինտէ մուգայէտ պիր մէպտէ տիր: Պինասէն ալէյհ, իչմէք եա իչիրմէք, գաչագըլըք էթմէք եա գաչագըլըք թէչվիք էթմէք Գանուլըն իսասիյէ գարըն իսիյանէթ ֆիլիլ տիր: Պէրաքս, նիզամա ըիայէթ վէ գապթ ը նէֆա՝ հէմ էյի քրիսթիանլըղըն հէմ սատըզ Ամէրիգալըլըղըն գալի իսպաթը տըր:

Մ. Կ. ՓԱՓԱՉԵԱՆ

Ֆրէգմօ

Պուլկար փատիշանը քէնտի ախօրընտան արփա չալմըլ օլան պիր քէօյլիլիւ ազատ պըրազմըլ տըր: Օ ֆագիր տիր, պէն զէնկիմ իմ չիմտէն սօնրա էյի գօմշու օլուրըղ տէմիշ տիր:

* * *

Քիլտանի մէտէնիյէթինին Ուր չէհրինտէ եէնի էսէրլէր մէյտանա չըգարըլըյօր քի Բըրիստոստան 3300 սէնէ էվվէլէ կիտիյօր:

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻ

ՃԵՆՏԻՐԱԼ ՓԱՆԿԱԼՕՍ

Նիւ Եօրթ Թայմզստան Մուգթէպէս

Սիյասի տրամալարն էն չօգ օյնանտըղը մէմ լէքէթ Եունանիսթան տըր: Օրատա սիյասիյուն պիգտէքի չէմփըլընլար կիպի գուհուր էտէր զայալ օլուր: Փօլիթիկա Եունանլարն միւլի սփօրթը (օյուն) տըր:

Եունանիսթանը չիմտիքի չամփիօնը ձէն. Փանկալօս տըր: Փարլամէնթի տաղըթտը, տիգ թաթօրլուգ էտիյօր, լաքին աճայըպ տըր քի տիգթաթօրլարա մասսուս սէրմայէտէն հիչ պիլինէ մալիք տէյիլ տիլ: Ալէքզանտըրտան Մուսօլինիյէ գատար քէնտի թապիլէրինի քէօր քէօրլունէ իթաթա մէճպուր էտէն խասսիյէթլէրտէն հիչ պիլի Փանկալօստա եօգ տըր: Պիլ զապիթ տէյօր իտի քի, «Տօթլարը քէնտինի սէվմէզ, տիւլմէնլէրիտէ նէֆրէթ էտէր»: Խիթապէթի եօգ, հարպիյէ նազըրը իքէն մէպուսան հուգուրընտա, գըչատա ասքէրէ սէօյլէր կիպի սէօյլէր վէ էօյլէճէ ատի լիսան գուլլանըր իտի: Վիճուտճա կէօսթէրիչի տէյիլ, գըսսա, զաիֆ սիմասընտա խուսուսի պիլ հալ եօգ: Ասքէրի տիգթաթօրլուգ իչիւն էն սօն կէլէն ատէմ պու օլմալը իտի: Իմտի մուվաֆֆապիյէթիլին սըրը նէրէտէ տիլ:

ձէն. Փանկալօսըն էօմրիւնիւ միլթալէա էյլէր իսէք կէօրէճէյիլ քի քէնտինի պու եիւք սէք մէվգիյէ եէթիչտիլէն պիլ խասսիյէթի օլմուլ տըր: Ճէսուրլուգ վէ ֆիւսթալիլը: Պու գաթ մագսէտինէ վասըլ օլմագ իչիւն հէր պիլ իֆրաթա կիտէպիլիլ: Մուխալիֆլէրինի ասար, մէմլէքէթի հարպա սիւրիւքլէր, եախօտ իսեան չըգարըր: Աճայըպ տըր քի պու քիւսթալիլը 1915տէն պէրըու հէրճ ու մէրճ հալինտէ օլան Եունան սիյասէթինէ պիլ ինթիգամ վէրէպիլիյօր:

Փանկալօս Եունան օրտուսու իգմիլէ չըգտըղընտա էրքեան ը հարպ ըէիսի իտի: 1920տէ Վէնէգէլօս տիւլտիւքտէն սօնրա քէնտի տախի իչտէն չըգարըլըպ Աթինայա եազըն պիլ եէրէ չէքիլմիլ իտի: Լաքին տալիմա Գօսթանթին հիւքիւմէթի ալէյհիլէն պիլ իսեան փլանլարը գուրմագտա իտի: Պաշըճա արգատաշլարը չիմտիքի պահրիյէ նազըրը Հաճիքիլեաքիտիս վէ ձէն.

Գօստիլիս իտիլէր: Պու իւչիւ Գօսթանթինի տէվիլմէք իւլրէ իքէն Անատօլուտա Եունան ասքէրի պօղղուլուլու իւսթէ կէլտի վէ Փլասթիլրաս իլէ Կօնաթաս տահա էվվէլ իսեան եափտըլար: Փանկալօս տէրհալ պուլնլարա պիլրէչտի իսէ տէ Փլասթիլրասըն պաշտա օլմասընը չէքէմէզ իտի: (Նիճէ քի պիլր գաչ հաֆթա էվվէլ Փրասթիլրասը սիւրկիւն էյլէտի):

Պու 1922նին ինգիլապընտա Փանկալօսըն պաշըճա իչի Գօսթանթին ճէնէրալլարընը մուհաքէմէ վէ հիւքմ էթտիլմէք իտի: Պուլարտան Ծի իտամա հիւքմ օլուստուլար: ձէն. Փլասթիլրաս Գրալ թարաֆտարը վէ Վէնէգէլօսճըլարըն արասընա տահա գիյատէ տիւլմէնլիք կիլմէնին իչիւն պուլնլարը էօլտիլմէյիլ էպէտի քիւրէյէ եա սիւրկիւնէ տէյիլտիլմէք իսթէտի իսէ տէ՝ Փանկալօսըն թէհտիտի սէպէպիլնտէն իտամ էտիլտիլէր:

Փանկալօս հաթթա Գօսթանթինին օլլու Գրալ ձօրճը տախի սիւրմէք իսթէտի իսէ տէ Փլասթիլրաս գարչը կէլտի վէ պիլր էյամ գալապիլտի:

Օ վազըթ Փանկալօս Մաքէտօնիս վէ Թրաքիս օրտուլարընա գօմանտան վէ վալի թալիլ օլուստու վէ Լօզան Գօնֆէրանսը մուվաֆֆագ օլմատըղը հալտէ գարչը գօյմագ իւլրէ Մարիցա օրտուսուլու թէչքիլ վէ իսլահ էյլէտի: Հէմ տախի օրտուլու քէնտի չախի հըրալարընա իւզմէթ էթմէյէ հազըրլատը: Շէօյլէքի 1923տէ Անատօլուտա տաղըլմըչ հէր ճիհէթլէ տիւլկիւն օլան ասքէրլէրտէն մատտի վէ մանէվի գուվվէթլի վէ մուլթազամ պիլ օրտու հազըրլատը վէ օրտուլա օ գատար իթիմատը վար իտի քի Լօզան Գօնֆէրանսը հալա տէվամ էթմէքտէ իքէն՝ հիւճմ էտիպ էտիլնէ վէ Սթանպօլը գապիլ էթմէյէ գալըչտը: Լաքին պու հարաքէթի Փլասթիլրասըն, Կօնաթօսըն, ալէլիսուսու օլ վազըթ Լօզանտա Եունանիսթանը թէմսիլ էտէն Վէնէգէլօսըն Ֆիքրինէ վէ սիյասէթինէ օ գատար մուխալիֆ իտի քի ըազի օլմատըլար վէ օ Ֆիքրինտէն վազ կէչիլտիլէր: Օլ պիլրլէր սուլհ արգու էտիյօրլար իտի քի Եունանիսթան նէֆէս ալսըն վէ միլիօն իլէ ազմըչ օլան միլլիթէիլէրի գուրթարսընլար: Փանկալօս եիւնէ իսեան էտէճէյիլի թէհտիտ էյլէտի: Փլասթիլրաս իլէ Կօնաթաս, ձէն. Կարկալիտէսի Սէլանիքէ եօլլատըլար քի կիլիճէ գապիլթան արասընտա իչլէյիլ Փանկալօսըն փլանընը պօշա

տիւշիւրսին, Կարկաշտիս մուկաֆֆադ օլտու վէ փանկալօս խեանա թէչէպպիւս էյլէտիքտէ կէօրտիւ քի զապիթան քէնտի իլէ տէյիւ տիր, իսթիֆա էյլէտի:

Պու մուկաֆֆադիյէթսիզլիք փանկալօսը մէյուս էթմէտի: Պախթ տախի եալէր օլտու: Ճէն. Կարկաշտիս, փանկալօսը տիւշիւրմէք իչիւն եալմըշ օլտուղու խըզմէթէ միւքեաֆաթ օլմադ իւզրէ օրտուենըն գօմանտանըզը քէնտի-նէ վէրիւմէտիյինի կէօրէրէք զազապլանտը վէ Գրալ թարաֆտարը Ճէն. Մէթաքսաս իլէ պիր-լէշիպ Փլասթիրաս հիւքիւմէթինէ գարշը 1923 Հոկտեմբերտէ իսեան էյլէտի: Հիւքիւմէթ հէման Ճէն փանկալօսը չաղըրըպ քէնտիլէրէ սա-տըզ գալան օրտուենըն գօմանտանըզընա թա-յին էյլէտի քի իսեանը պաստըրըն վէ իւշ կիւն տէ մուկաֆֆադ օլտու: Պէօյլէճէ պիր տահա գուվլէթ պաշընա կէչմիշ օլտու:

Պու վազթտա Ճէն. փանկալօս պիւթիւն գուվլէթի իլէ ինթիխապ իշինի իլէրի կէօթիւր տիւ: Սէլանիքտէ քէնտիինէ սուալ էտէն պիր մու խապիրէ տէմիշ տիր քի «Պէն ճիւմհիւրիյէթ թարաֆտարը իքէն տէ Եոննան էհալիսի էյէր փատիչահ իսթէրլէր իսէ ալընլար: Լաքին չիմ տիրի գրալ խանէտանընտան հիշ պիրինի թախ-տա օթուրմաղա պրազմալաճաղըմ»:

Ինթիխապտա ճիւմհիւրիյէթ թարաֆթը գա-զանտը չիւնքի օլ պիրլէր պօյքօթ էթմիշ իտի-լէր: Փլասթիրաս թալէպ էյլէտի քի տէրհալ ճիւմհիւրիյէթ իլան օլտուսուն: Փլասթիրաս վէ Կօնաթօս իթիրաղ էյլէտիլէր իսէ տէ փանկալօս պու տէֆա թէքմիլ րազիպլէրի տիվան ը հար-պա վէրմիշ վէ օրտուէյու թութմուշ օլտուղու-տան սէօգէ եաթմատը: Գրալ ձօրճ մէմլէքէթի թէրք էթմէյէ տալէթ օլտուսուն:

1924 Մարտ 13տէ օրտուենըն գօրը իլէ ճիւմ հիւրիյէթ իլան օլտուսուն: Վէնէզէյօսըն թարա-ֆէյնի ուլաշտըրմաղ իչիւն օլան ճէհալէրի պօ-չա տիւշմիշ իտի:

Ճէն փանկալօս օ վազթտա հարպիյէ նազը-րը իտի վէ սըճազ գանլը հարաքէթլէրի գապի-նէյի կիւճիւլէյէ տիւշիւրտիւ: Մէպուսան հիյէ-թինի պիր չալուշըն ասքէրի թազիր էթտիյի կիպի թազիր էտէր իտի: Էնճամ Ճէն փանկալօս իլէ Հաճիքիւրիաքիտիսին քէյֆի մուամլէլէլէրի եիւզիւնտէն Փլասթիրաս գապիլնէսի տիւշտիւ վէ Սօֆուլիս, եանի Վէնէզէյօսըն սապըզ թարաֆ-տարլարը հիւքիւմէթէ կէչտիլէր:

Ճէն. փանկալօս հիւքիւմէթի շիտտէթլէ մուսիւնէյէ էյլէր վէ թիւրքիա, Պուլկարիա, Սէրպիա իլէ հէր նէվի ուլուշմազ սիյասէթի-նէ գարշը կէլիպլ շէտիտ պիր միլլի սիյասէթ վազ էտէր իտի: Մէպուսանտա պիր էքսէրիյէթ գազանամատըղընը կէօրէրէք 1925 Յունիս 25-տէ ասքէրի պիր տարպէ իլէ հիւքիւմէթին պա-շընա կէչտի: Այնի վազըթտա Գօնտիլիս տախի պիր տարպէ հազըրլայօր իտի: Ճէն փանկալօս էվլէլ տալընտը:

Փանկալօս գուվլէթէ կէչէր կէչմէզ տէմիշ տիր: Վէնէզէյօս քիմ, Գօսթանթին քիմ, Գը-րալիյէթ եա ճիւմհիւրիյէթ քիմ տիր: Էհալի էէնի պիր սիյասի գլաղուզա միւհթամ տըր:

Գուվլէթէ կէլտի կէլէլի Եոննանիսթան հարպուլանէ պիր փօլիթիգա թազիպ էտիյօր: Փարլամէնթի տաղըթտը: Պազը զազէթալարը գափաթտը, միւտիլէրինի հապա էթտի, մէ-մուրլարտան չօղուենու տիվան ը հարպա չէքիպ իքի թանէսինի իտամ էթտիրտի: Պուլղար թօփ րաղընա հիւճմ էթտիրտի: Պոնուեն իլէ պէրա-պէր ճիւմլէ փարթիլէրի իթթիֆազ էթտիրիպ գրալիյէթ վէ ճիւմհիւրիյէթ թարաֆտարլարը-նը պիրլէշտիրտի վէ 1926 Մարտ 7տէ պու փը-լան իւզրէ ինթիխապա գարար վէրտիրտի: Էլ-պէթ պու գապուլ վէ իթթիֆազ փանկալօսըն գօրու վէ գօրգուսու իլէ օլմուշ տըր: Մուխա-լիֆլէր պիլիրլէր քի օնա գարշը չըգմազ հէմ ֆախաէսիզ հէմ թէհիլէլի տիր, պօյուն էյտի-լէր:

Սօն խապէրլէրէ կէօրէ ալան վէ մէպուսան ինթիխապը գարարընը տախի լաղվ էյլէմիշ տիր: Պէօյլէճէ ճիւմհիւրիյէթ գանուեն ը էսա-սիսինի տախի թէփէլէմիշ տիր:

Ա. Ն.

ՔԷՍԱՊ ՀԱԳԳԸՆՏԱ

Հարպ ը ումուճիտէն էվլէլ Քէսապ վէ ճի-վար գարիյէ վէ չիֆթիլիքլէրտէ 6000 գատար, սըրֆ էրմէնի օլան պիր էհալի սաքին օլուպ, պուստան 2500 գատարը, Ինճիլի ճէմաաթա մէն սուպ իտի:

Հարպ խիթամընտա ալտէթ էտէնլէր, խա-րապ օլմուշ եուրտլարընը թամիրէ պաշլար պաշլամազ, թիւրք գօնչուլարըն թէարուզու-նա հէտէֆ օլուրլար վէ պէօյլէճէ արալարըն-տա հարպ վէ թալան թէքրարէն պաշլար. իշպու:

հալը հարպ էփէյի պիր միւտտէթ տէվամ էթ-տիքտէն սօնրա քնճամ Թրանսըզ հիւքիւմէթի սայէսինտէ ասայիշ իատէ օլունուր, շէօյլէքի հալը հազըրտա պիր չօճուգ եա պիր գըզ եալը-նըզ օլարազ գօրգուսըզ սաաթլարճա եօլճուլըզ էտէպիլիր:

Պուրասը թաշ վէ տաղլըզ պիր մահալ օլ-տուղընտան էհալի քէնտի էքմէյինի կիւճ իլէ էլ տէ էյլէմէքտէ տիր: Ջրաաթ պէլլի ատէմլէրին էլինտէ տիր: էհալինին էքսէր գըսմը իփէք վէ խար-գէյթ մահսուլունա չալըշըրլար: Գուվ-վէթլի վէ դայրէթէշ տըրլար:

Թալիմ ու թէրպիյէ վէ քիլիսալարը հազ-գընտա մալիւմաթմըզ պէրվէճհի աթի տիր:—

1. Քէսապ. — էհալիսի Լուս. Փրօ. վէ Գա-թօլիքլէրտէն իպարէթ օլունայ՝ հէր պիր Ֆըր-գանըն քէնտինէ աիտ քիլիսա վէ մէքթէպլէրի վար տըր:

Պուրատա Դաշնակցականլար էքսէրիյէթ թէշքիլ էտիպ գուվվէթլի տիրլէր. լսարան վէ գրաաթխանէլէրի տախի վար տըր. պունտան պաշգա «Ուսումնասիրաց»ըն իտարէսի ալթըն-տա պիր ալի մէքթէպ օլունայ 30-35 շափիրտ իլէ տէվամ էտիյօր:

Փրօթէսթանթլարըն էն փարլազ գէմանը միւթէվէֆֆա Վեր. Տ. Գունտագճեանըն վազ-թը օլմուշ տըր: Մէրհում 1913տէ Ինճիլի Գի-լիսա ճէմաաթըն աճարպ թարգտա թէքէսսիւր էյլէտիյինի կէօրէքէ 2000-3000 քիշիլի իա-թիապ էտէճէք օլան քեարկիր պիր քիլիսանըն ինչասընա պէտ էյլէմիշ, աճմա հայֆա քի պին պլի միւշքիլաթ իլէ 3000 լիրա սարֆ էտէրէք անճադ տիվարլարը իքմալ էթմիշ վէ թէհճի-րաթա չըգարազ կէրի տէօնմէմիշ տիր: Հալը հազըրտա Ինճիլի ճէմաաթըն սայըսը 800ի միւ-թէճալըզ օլունայ Վեր. Տիգրան Անգրէասեան չօ-պանլարը տըր. մէրգուճուն դայրէթիյլէ քիլի-սա վէ մէքթէպ իշլէրի թէքրարէն թապիի պիր հալա վասըլ օլմուշ տըր:

Մէքթէպլէրի դըպթա էտիլէճէք պիր հալ-տէ տիր. պու սէնէ Պ. Ս. Պալապանեանը մէսուլ խօճա հալինտէ տալէթ էթտիլէր, մէրգում քէնտի թէճրիպէքարլըզլա պաշգա իքի խօ-ճալարլէ պէրապէր, գօլէճ վէ ալի մէքթէպլէրէ կիտէն շափիրտան հազըրլամադտա տըր:

Իշպու քիլիսայա աիտ օլան սիւպեան մէք-թէպի տախի զիքրէ շայան տըր. Վարդանանց

կիւնիւնտէ իճրա գըլընան զիյնէթտէ չօճուգ-լարըն կէօսթէրտիքլէրի մէհարէթ, վարժուհի-լէրին դայրէթ վէ գէքեալէթինէ համլ օլունսա սէգա տըր:

2. Էֆիգ-Օլուգ վէ Քէօրքէնէ. — Իշպու իքի քէօյլէր, Քէսապտան եարըմ սաաթ վէ պիրպի-րինտէն պիր րուպ սաաթ պուտը մէսաֆէտէ օ-լունայ, դանն էտէրսին Եսաւ վէ Յակոբ կիպի էքիզ տօղմուշլար: Հէր պիր քէօյլին մէքթէպ, քիլիսա վէ վաիզ էվլէրի վար իսէ տէ թա իպ-թիտատէն պէրու պիր վաիզ վէ պիր խօճա իլէ իտարէ օլունմուշլար տըր:

Կէշմիշտէ Վեր. Մահշիկեան, Վեր. Ստե-փան Յովհաննէսեան, Վեր. Գասարճեան վէ Վեր. Յ. Էսքիճեան կիպի մուգթէտիր վէ դայ-րէթէշ վաիզլէր պու քիլիսալարտա չալըշմըշ-լար:

Պու քէօյլէրին էհալիսի վաիզլէրին սէվէն վէ հիւրմէթ էտէն պիր ճէմաաթ օլմուշ տըր: Սէնէլէրտէն պէրու պու պիրլիքտէ արալարըն-տա պիրուտէթ հասըլ էտէն մէսէլէլէր օլմուշ իսէ տէ ալըլմամըշլար. հէլէ պիր կիւն Վեր. Յ. Էսքիճեանըն թախսիսինտէ, հէր պիր քէօյ քէնտի քիլիսասընտա իճրա գըլընաճաղընը իտ-աիա էյլէմիշլէր, էն նիհայէ իքի քէօյլին ա-րասընտա պուլունան պիր ինճիլ աղաճը ալ-թընտա թախսիսաթ իճրա գըլընմըշ:

Վեր. Էսքիճեան տախի Էքիգ-Օլուգտա պաշ-լատըլը Էմմանուէլ քիլիսասընը եարը պըրա-գարազ պու տիւնեատան կէօշ էթմիշ աիր:

Պու սէնէ Էքիգ-Օլուգ վէ Քէօրքէնէ քիլի-սալարընա Հալէպ Միշըն Սթասիօնը թարաֆըն-տան, Աթինատա վազը իլմ ի իլահիյաթ մէ-գունլարընտան սահիպի իմզա վաիզ հալինտէ կէօնտէրիտի: Մէրգում Ալլահըն եարտըմըյ-լա ճանլարըն իսէլասընա վէ մէլէքիլիւն թէվէս սիւինէ չալըշմադտա տըր:

Գօնշու Չինարճըզ, Չազալճըզ վէ Պաղճա-ղազ գարիյէլէրին Փրօթէսթանլարը տա պիր-լիքտէ ալարազ Էքիգ-Օլուգ վէ Քէօրքէնէ քի-լիսալարըն Ինճիլի ճէմաաթը 300ի միւթէճալըզ տիր:

Կիրակի վէ հաֆթա արասը տուա խըզմէթ լէրին սայըսը ալթը օլունայ, հէմշիրէլէրին խըզ-մէթլէրինէ վաիզին գէվճէսիլէ Տիկ. Օսաննա Ս. Արեւեան եարտըմ էյլէմէքտէ տիրլէր: Պէօ-լիւք շափիրտլէր Քէսապ մէքթէպլինէ կիտիյօր-լար վէ քիւշիւքլէր իշիւն տէ պու սէնէ հէր պիր

քեօյտէ այրը մէքթէպ աչըլմըշ տըր :

Պու քեօյլէրին մէքթէպ վէ քիլիսա պինսարը թամիրաթա միւհթաճ պիր հալտէ տիրէր : Հարպտա թիւրքէր Քէօրքէնէ քիլիսասընը նիճէ գուլլանմըշարսա տիւարլարը սիմսիեաճ էթմիլէր :

Միշըն վերէպիլտիլինի վէ հեր իքի քեօյլին ճէմաաթը քէնտինին էտէպիլէճէյինի էտիյօր վէ էթմիշ տիր, պու տէօրթ այ գարֆընտա էփէյի թամիրաթ եափըլմըշ տըր :

Էհալի ասլէն Փագիր օլուպ չօք պիր շէյ էտէմէյօրլար : Էյէր Ամէրիգատա պուլունան էքիզ-Օլուգ վէ Քէօրքէնէ Ինճիլի Քիլիսայա աիտ օլան տօսթլար տա Քէսապտաքիլէրէ իմթիսալէն պիրազ եարտըմտա պուլունալար, էյի պիր իշ էթմիշ օլուարլար վէ իհթիյաճ տէֆ օլուր :

3. Գարատուրանտա Նչան էֆ. Գազէգեան վազ էտիյօր, գըզը Օր. Կիւլէնեա տախի մէքթէպէ պազըյօր :

Ճէպէլ Ագրանըն էթէյինտէ եայըլմըշ օլան պու էհալի հարպըն աչտըզը գարար վէ գիյանը շիմտիյէ գատար տօլտուրմատըգտան մատա, մանէն վէ մատտէթէն գաիֆ պիր հալա կէլմիշ տիրէր :

Պալատէ գիքը էյլէտիլիմիզ Ինճիլի Քիլիսալարըն ահվալը ըուհանիյէլէրի ճէսարէթպախշ իսէ տէ գանաաթպախշ տէյիլ տիր. ինթիպահա միւհթաճ տըր . . . :

Պօրտ Շիրքէթինին սէնէլէրտէն պէրու Ինճիլի Քիլիսալարա էթտիյի եարտըմըն իքի սէնէտէն քէսիլէճէյի, վէ պու խուսուստա, Հալէպ, Պէյրուլթ վէ Շամ մէրքէզ քիլիսալարըն հալա պիր Փաալիյէթտէ պուլունմատըգլարը, պէօյլէճէ պու քիւլիւք քիլիսալարըն միւսթագպէլինին գարանլըգ օլմասը էհալի իւզէրինէ ալիմ թէէսիւր պրազմըշ տըր

Տէօրթ այ մուգատտէմ, Սիւրիա քիլիսալարը իւզէրինէ միւպէշշիր օլան Վեր. Ս. Ս. Մանուկեան Քէսապ վէ հէվալիսինի գիյարէթ էտէրէք էհալիյի գիյարէթ վէ թէսէլլի գըլմըշ տըր :

Պու քեօյլէրէ իհտա օլունան «Րահնիւմա»լարըն տախի խըզմէթի պէօյիւք տիր :

Քէսապ հէվալիսինտէ պուլունան մէքթէպ վէ քիլիսալարըն գուլվէթիճէ իլէրլէմէսի իչիւն Ամէրիգատա պուլունան «Հայ Աւետարանչական Միւլթիւն»ըն էթտիյի կիպի, պաշգա միւ

էսասաաթըն վէ սէխալէթքեար գէվաթըն տախի պու քիլիսալարը տուա վէ եարտըմլարըյլա գիքը էթմէլէրի արգու օլունուր :

ԱՍԱՏՈՒՐ ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ

Քէսապ-Քէօրքէնէ

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Մ. Ամէրիգատա 110 եպիսկոպոսլար Գօնկրէնին Ամէրիգա-Թիւրքիա Լօզան ահտնամէսին թաստըզընա գարշը փրօթէսթօ էյլէմիշ տիրէր : Անլէր տէյօրլար քի պիր միլիօն Գըրիսթիան գաթլ էտիպ՝ պիր պուլէուգ միլիօնը հէրսիզ եուրտսուգ թարտ էտէն պիր միլլէթ իլէ տօսթլուգ էթմէք Ամէրիգա իչիւն տօղրու տէյիլ տիր : Պու փրօթէսթօյը իմզալայանլարտան Եպս. Մէնինկէ Գօնկրէս խարիճիյէ գօմօսիօնը ըէիսի Մր. Պօրա ճէվապ վէրիպ՝ տէյօր քի «Թիւրքիատա սաքին օլան վէ օրա իլէ թիւնարէթ էտէն Ամէրիգալըլարըն մէնֆաաթը իչիւն, վէ օրատա թալիմ ու թէրպիյէ վէ միսիօնէրիլք իչիլին տէվամը իչիւն ահտնամէ թաստըգ օլունմալը : Թիւրքիւր Քրիսթիան տէյիլ իսէլէր օնլարտան ուզազ տուրարազ պիր շէյ եափամայըզ, եա ճէպը գուլլանմալը իզ, եաիօտ Քրիսթիանճա եադլաշըպ Քրիսթիանլըղըն մէպտէլէրինի օնլարա իլհազ էթմէլի իզ : Թիւրքիատա վուգու պուլան գըթալլարա կէլինտիքտէ պիզ ճիւմլէսինի փէք ալա պիլիլիլ վէ պու խուսուստա Փաիտէլի օլմազ իսթէրիլք» : Պունտան մատա օ ահտնամէնին թաստըգը Ղէհինէ Թիւրքիատաքի միսիօնէրլէր թարաֆընտան 108 իմզալը պիր իսթիտա եօլլանըլմըշ տըր : Իսթիտայը իմզալայանլար Բօպէրթ Գօլօճին ըէիսի վէ խօճալարը, գըզլար գօլէճինին ըէիսի վէ խօճալարը, Ք. Կ. Շիրքէթի ազալարընտան 5 քիչի, Սթանտարտ Օյլ Կազ եազը շիրքէթի, Կարի վէ Ալսթօն թիւթիւն շիրքէթլէրի, Օթօմօպիլ Գուլմիանիաաը միւտիլի տիր : Պունլարըն իտտիասընճա ահտնամէ իմզալանմազ իսէ Ամէրիգալըլարըն մէնֆաաթը խալէլտար օլաճազ իմիշ : Էվրօփալըլարըն եափտըզը ահտնամէսինտէն Ամէրիգանընքի էյի իմիշ. վէ ահտնամէնին թաստըգը Թիւրքիա հիւքիւմէթինին տէմօգրաթիլ օլմազ ճէհտինէ եարտըմէտէճէք իմիշ :

Իթալիա պաշտպանվելու վե տեղեկացրեց Մուսոլինի Ռոմատա պեոյուք պիր տեղեկացրեց ճեմիյէթինտէ հազրը պուլունուպ նուլթէ էյլէտիք տէն սոնրա տըշարը չըգտըլընտա քէնտինէ սուի գաստ օլմուշ իսէ տէ աստէթի իւզրէ ալգըշալան էհալիլի սէլամլամագ իւզրէ պաշընը գալտըրտըլընտան գուրչուն անճագ պուրնունըն Կուճունը Եարալալը պէլմիշ տիր: Գուրչունը աստէ Իրլանտա Լօրտլարընտան էլպուրնըն հէմիլիէսի Լէյտի Կիպսոն օլուպ մէրգուճէ Գաթօլիլիի գապուլ էթմիշ, Ռոմայա 1924տէ փափա հազրէթլէրէնին Յոբեւեան զիյնէթլէրի իչիւն կիթմիշ, կէլէն սէնէ պիր մանասթըրտա գալմըշ վէ տալիմա տինի միւթէլալար վէ տուա իլէ վագթ կէլիլի իմիշ: Պիր սէնէ էլվէլ գաթլը նէֆա էթմէյէ չալըմըշ վէ Ալլահըն իզգէթի իչիւն Եաթըյօրըմ տէմիշ տիր: Մուսոլինի սօղուգ գանլըլըլընը զայպ էթմէյիպ տէրհալ գատընըն մուհաֆազասընը վէ էհալինին հիշ պիր գարըլըլըլ չըգարմամասընը էմր էթմիշ: Եինէ տէ դատընը փօլիսլէր կիւճ պէլա էհալինին էլինտէն գուրթարմըշար, լաքին խապէր տէրհալ Ռոմայա տաղըլըլ պղիմ գալապալըլ սօգադլարա տէօթիւլմիշ վէ մուխալիֆ իքի զաղէթա իտարէսինէ հիւճմ էտիպ անլէրի Եաթմըշար: Էհալինին զազապը վէ մէսէրրէթի ֆէվգ էլ աստէ օլմուշ տըր: Մուսոլինի ճէրրահարըն մէհարէթի հազընտա պիր ազ էվվէլ նուլթէ էյլէմիշ վէ տեղեկացրեց Եարասընը պաղլատըգտան սոնրա տըշարը չըգըլ էհալինին ալգըշարը արասընտ «Հէր քէս րահաթ էյլէսին սէվկիլիլ Իթալիամըղա լէքէ կէթիլէճէ հիշ պիր հարաքէթ օլմասըն» տէմիշ տիր: Փափա հազրէթլէրինտէն պաշալարագ հէր թարաֆտան սուի գաստը թագպիհ էտէն վէ քէնտինի թէպրիք էտէն թէլկրաֆլար Եաթմըշ տըրլար: Մուսոլինի տէրհալ իչինէ տէվամ էթմիշ վէ իքի կիւն սոնրա պէոյիւք պիր ֆիլօ իլէ զարպ թարապուլուս հարաքէթ էյլէմիշ տիր: Միւմալիլէյհ հիշ պիր վագթ Ռոմա իմփէրաթօրլուղու թասալվուրընը վէ Իթալիանըն կէնիլէնմէսի լազըմ իտիլինի կիզլէմէյօր: Ժուրնալ տը Տէպա զաղէթասընըն Ռոմա մուխապիրի փարիզտէ նէշը էթտիլի պիր մէթթուպտա Իթալիանըն մագսէտի Ռօտօ վէ գարչընը Անատօլու գըլըլարընտա օլտուղունու, պունու թիւրքլէրին պիլտիլինի վէ Աֆրիգանըն չէմալընտաքի Ծըրանսըլ միւսթէմլէքէլէրինտէ կէօղիւ օլմատը-

ղընը Եաղըյօր: Իթալիատա ասքէրի տօնանմա վէ էօրափլանտա ֆաալիլէթ տէվամ էտիյօր: 8000 կէնճլէր Ռոմատա թալիմ օլունուլարար: Մուսոլինի պիւթիւն գուվվէթի իլէ պիր Պալգան իթթիֆագը Եաթմաղա չալըլար: Սէրպիա իլէ էլան պիր իթթիֆագ իմգալանմըշ գանն օլունուլար քէզա Եունանիսթան իլէ տալի պիր անլալըշ վար տըր: Սէրպ գըրալ վէ գըրալիչաը կէլէն ալ Ռոմայա կիտէճէք վէ Մուսոլինինին Աթինայա կիտէճէյի սէոյլէնիյօր: Էն պէոյիւք կիւճիւք Սըրպ Եունան մէսէլէսի տիր քի Սըրպարա Սէլանիքտէն մախրէճ վէրիպ վէրմէմէք տիր: Պու խուսուստա տալի Սըրպ Եունան վէ պիթարաֆլարտան իպարէթ պիր հիլէթ Սէլանիքտէ օթուրուպ Սէլանիք Կէվկէլի խաթթընա նազարէթ էյլէյէճէքլէր տիր: Պու մէսէլէյի տալի Մուսոլինի հալլ էթտիլմէյէ չալըլար, չէոյլէքի Ալաման Ավսթրիա իթթիհատընա գարչը ճէնուպտա գուվվէթի պիր տիվար պուլունուսուն:

Յրանսանըն Եէնի պիւտէսինին տէօրթտէ իւլիւ տօլալըտան վէրկիլէր իլէ գափանըյօր: 1200 միլիօն ֆրանգ. պէոյիւք ումուրլարա գօնուլան վէրկիտէն 225 միլիօն ալգօհօլտան. 570 միլիօն նուֆուգ պաշընա գօնուլան վէրկիտէն օլաճագ տըր: Պու Եօլ իլէ 37,000 միլիօն թէէմին էտիլէճէք տիր: Լաքին ֆրանգըն Փիլաթը սապիթ օլմագ իչիւն պօրճլար մէսէլէսի տալի հալլ օլունմալը տըր:— Թէհրանըն Յրանսըլ սէֆիլի թարաֆընտան Յրանսա խարիճիյէսինէ Եաղըմըշ պիր մէթթուպը խըրսըլալըլ սըրըլ ֆաշ էթտիլի իչիւն տը Պօնէ իսմինտէ պիր Յրանսըլ Աճէմիսթանտան փարիզէ կէօթիլըլիլար: Պու մէթթուպտա Եէնի չազըն ալէյհինէ վէ էսքի խանէտան լէհինէ սէօլլէր վար իմիշ: Պունուն իւզէրինէ Աճէմիսթան հիւքիւմէթինտէքի պիւթիւն Յրանսըլ մէմուրլար իչտէն չըգարըլմըշար տըր: Բիզա խան պիր զիյաֆէթ վէրմիշ վէ Յրանսըլարտան մատա ճիւմլէ էճնէպի մէմուրլար մէվճուտ իմիշլէր:— Սիւրիա տա պէլէնիլէն վէ Մ. Ժիւվիլինին պէյան էթտիլի պէոյիւք հիւճմ պաշլամըշ տըր: Հէրմօն Բիճ ասըլարտան թէմիլլէնմիշ տիր: Յրանսըլարտան 10 ասքէր էօլմիւշ տիւր: Հարաքէթ ի ասքէրիլէ տէվամ էտիյօր: Պաղեսթինտէ Եէհուտիլէրին տէտիլինէ կէօրէ Տիւրքի ասըլարա չօգ իչթիլարա վար իմիշ: Օնլարա փարա վէ մուհիւմաթ Եօլլարարար:— Հայֆատան Պէյրուլթ

վէ Թարապուլտա գատար շմէնտիֆէր եափըլըպ Պաղեսթին Սիւրիայա պիրլէշէճէք տիր: Պունա լազըմ օլան 2 միլիօն ինկիլիզ լիրասը թէճմին օլունմուշ տըր:

Կալկաթատա Հինտլիէր իլէ Միւսլիման-լար արասընտա գալղա օլմագտա տըր: Միւս-լիման Հինտլիէր պիր փուլթիանէ եազըպ փուլթա հագարէթ էթմիշլէր Հինտլիէր տէ պիր ճամի եազմըլլար: Փէք չօգ եարալը վար տըր: Ասքէր մէթրէյյէօզ իլէ սօզազլարը մուհաֆա-զա էտիյօր:— Իրագ իլէ Ինկիլթէրրա արա-սընտաքի ահտնամէ թէաթի էտիլմիշ տիր: Ահտ նամէլէր Ինկիլիզճէ վէ Արապճա գըրմըզը, սի-յահ, պէյազ, Էշէիլ րէնքլէր իլէ թիրշէ իւղէ-րինէ եազըլմըշ տըր: Ինկիլթէրրա թարաֆըն-տան Չէմպըրլէյն վէ Իրագ թարաֆընտան Աս-քէրի փաշա անը իմզալամըշ տըր:— Ինկիլիզ-լէր Փանամատա պէօյիւք պիր ալթուն մատէնի իմթիյազը ալմըշ տըրլար: Պուրասը Ճէնուպի Աֆրիգա գատար գէնկին իմիշ վէ 2 միլիօն ինկ-լիրասը սէրմայէ գօնուլմուշ տըր:

Ալամանիա իտիսալաթը հարպտան էվվէլ-քինին եիւզտէ 86սը օլմուշ, իիւրաճաթը իսէ 65 օլմուշ տըր, օ սէպէպտէն իշսիզլէր չօղա-լըյօր: Ալամանլար Րուսիայա 300 միլիօնըզ պիր գրէտի աշմագ իսթէյօրլար քի թիճարէթի չօղալսըն: Պունու եափմագ իշիւն Ամէրիգա սէր մայէսինէ միւսթաճ օլաճագ վէ եօլլայաճազը էմթաա Ամէրիգայա զիյան վէրմէյէճէք, չիւն-քի տահա ուճուզ վէ Փարզլը նէվտէն տիրլէր: Պու եօլ իլէ Ալամանիա պօրճընը վէրէպիլէճէք տիր:

Եունանիսթանտա րէիս ինթիսապը մէսէ-լէսի պաշլամըշ տըր: Պաշլըճա նամզէտլէր Փան կալօս վէ Կոստնատի Տէմիրճի տիրլէր: Չաիմիս նամզէտլիյի րէտտ էթմիշ տիր: Եունանիսթան խարիճիյէ նազըրը Րուսօս, Ժինէվտէ Պուկար խարիճիյէ նազըրը իլէ ուզուն պիր միւլազաթ էյլէմիշ տիրլէր: Անլէր պէյան էտիյօրլար քի պու իքի հիւքիւմէթլէր արասընտա իթթիֆագ հասըլ օլաճագ տըր: Եունանիսթան Տէտէ Աղաճ թարիզի իլէ Պուկարիսթանա պիր եօլ վէրէ-ճէք վէ արալարընտա շմէնտըֆէրլէր հէմ թի-ճարէթ իշիւն պիր ահտնամէ իմզալանճագ: Պու միւլազաթտա Իթալիա սէֆիրի տախի ա-լազատար օլմուշ վէ Մուսօլինինին խօշուտի-յէթինի պէյան էթմիշ տիր:— Պուկարլար Տէ-տէ Աղաճ մէսէլէսինտէն զիյատէ Պուկար չը-

մէնտըֆէրլէրինին Տէմիր Հիսարտա Գալալա Մէլանիք խաթթընա պիրլէշմէսինի իսթէյօր-լար:— Սըրպլար Եունանիսթան իլէ արալարըն-տա մէվճուտ օլան ազալլիյէթլէր մէսէլէսին-տէն վազ կէշտիլէր: օնու Ճէմիյէթ ի Ազվամա թէսլիմ էթտիլէր: Եունանլար տախի թիճարէթ ճէ հէր պիր գօլայլըզ վէրմէյէ հազըր տըրլար:

Թիւրքիա պիւթիւն պիւտճէսինին 100տէ 51ինի օրտույա սարֆ էտիյօր: Պու սէնէ սիւհ վէ մուհիմմաթ իշիւն 70 միլիօն տօլար սարֆ օ-լունաճագ տըր: Եունանիսթան իլէ միւլապտէլէ օլունաճագ էհալի հազըրնտա հալա պիր իթ-թիֆագ հասըլ օլմամըշ տըր: Թիւրքլէր Սթան-պօլտան 30,000 Րում տահա չըզարմագ իսթէ-յօրլար:— Ժիւմհիւրիյէթ զազէթասընըն եազ-տըզընա կէօրէ Մուսուլ թարաֆընտաքի ասը-լար կիթտիքճ սըզըշտըրըլպ տարա կէթիւրի-լիյօրլար: Պու ասըլարըն րէիսի իսալօյը թուլ-մագ իշիւն հէր պիր վասըթա էլէ ալընմըշ տըր: Թայյոզ զազէթասընըն մուխապիրի իքի սաաթ զարֆընտա Թիւրքիատան թարտ օլունմուշ տըր: Թիւրք զազէթալարը եազըյօրլար քի Եունան միւմէսսիլի հալա խարիճիյէ նազարէ-թինէ էնգարէտէ գօնուշուլան մէսէլէլէր հազ-զընտա պիր շէյ տէմէյօր: Պու եօլ իլէ Եունան-լար վազթ զազանմագ իսթէյօրլար: Եունան զազէթալարը Թիւրքիայա գարշը լիսանլար գուլլանմագա պաշլամըշլար տըրլար:— Րօ-պէրթ Գօլէճ խօճալարընտան Մր. Ֆիլիփ վէ Փրօֆ. Թիլէ Թօփ Գափու սարայընտա թէֆթիշ իճրա էտիպ Բիւզանո տէվրինտէն գալմա սու-անպարլարը պուլմուշլար: Մուհասէրէ գէմա-նընտա իսթիֆատէ էթմէք իշիւն շէհրտէ 33 եէրտէ սու անպարը օլուպ պունլար 57 մէթրօ ուզուն 14 մէթրօ էնլի կրանիթտէն եափըլմըշ պիր մախզէնէ պիրլէշիյօր: Օրատա 46 ամուտ-լար վար իմիշ:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԵՐ

Իսթէնտէրիյէտէ եէնի Քաղաքական Ժողով ինթիսապընա պաշլանըլմըշ իսէ տէ ինթիսապ գանուռի պիր թարգտա եափըլմատըզը իշիւն Մըսըր առաջնորդը Թորգոմ Եպս. Թարաֆըն-տան թաթիլ էտիլմիշ տիր: Պունուն իւզէրինէ էվվէլքի քաղաքական Ժողով քի Դաշնակցական տըր, Մըսըր առաջնորդըլուզ իլէ ալազայը

քէսիպ տողորուտան հիւքիւմէթ իլէ ալազայա
կիրէճէքլէրինի թէհտիտ էթմիշլէր տիր: Թոր-
գոմ Եպս. օլաճագ ինթիխապը հիւքիւմէթ վէ
փօլիս մարիֆէթի իլէ թաթիլ էթմիշ խտի: Զի-
րա ինթիխապա ըրասէթ էտէն հիյէթ պիթա-
րաֆ տէյիլ իմիշ վէ էհալիյէ հաղըրլանմըլ պիր
թագըմ լիսթալար իմգալատըյօրլար իմիշ:—
Իգտամ զագէթաւը Ամէրիգատա Լօզան ահտնա-
մէսինէ գարըլ իշլէյէն հիյէթին հարաքէթինի
«կիւլիւնէճէք» տէյու թարիֆ էտիպ, Հարպօր-
տըն Հայաստանա եօլլանըլտըղընը, Լօյտ ձօր-
ճըն Հայաստան Մանտասընը Ամէրիգայա թէք-
լիֆ էտէրէք օնլարը տաթի մուհարէպէ իշլինէ
աթմագ իսթէտիյինի զիքը էտիյօր: Շիմտի իսէ
Հայլար Բուսիատա Սօվիէթ իտարէսինէ պիր-
լէշէրէք իմփէրիալիզմէ գարըլ օլտուգլարընը
վէ Թիւրքիտա Հայաստան տէնիլէն եէրտէ
նուսուկէլիք իշլին պիր թէք Հայ գալմա-
տըղընը օրթայա գօյուպ, Հայլարը մահվ էտէ-
ճէք պու իտատատան վագ կէշմէլէրինի թալսի-
յէ էտիյօր: Լօզան ահտնամէսինտէ թային օ-
լունան ագալիլիէթ հուգուգընտան Հայլարըն
վագ կէշտիյինէ տաիր եափըլան մագպաթայը
Տօգթ Եաղուպեան էֆ. Էնգարէյէ կէօթիւրմէք-
տէ տիր: Փաթրիգիսանէ այըլճա իմգայա լու-
գում կէօրմէմիշ տիր:— Երեսան համալսարա-
նընա էվվէլճէ 30,000 բուպլի մասրաֆ օլույօր
իմիշ. կէշէն սէնէ 97,000 բուպլիյէ եիւքսէլմիշ
տիր: Եաղընտա Պէրլինտէն պիր չօգ ալաթ է-
տէվաթ կէլէճէք իմիշ: Համալսարան եանընտա
խօճալարա վէ շայիրտլէրէ մէսքէն օլմագ իւգ-
րէ 30 օտալը պինա եափըլըյօր: Բոսիատան վէ
Թիֆլիստէն կէլէն Բուս շայիրտլէր տաթի էր-
մէնիճէ էօյրէնմէյէ մէճպուր իմիշլէր:— Տօգթ.
Հ. Մաթէոսեան Սթանպօլտա 90 եաշընտա վէ-
ֆաթ էթմիշ տիր: Տօգթ. Մաթէոսեան Հայ
տօգթօրլարըն էն իսթիյարը վէ էն դըտէմլիսի
օլտուգու կիպի եաշայան էն իսթիյար փրօթս-
թանթ իտի:— Նիւ Եորքըն Հայ Աւետ. քիլիսէ-
սի Զատիկ միւնասէպէթի իլէ իճրա էյլէտիյի
խըտմէթտէ, քիլիսա պինասընա խուսուսի ա-
թիյէլէր վէրմիշ օլանլարըն հէտիյէլէրինի թաթի
սիս էթմէք մէրասիմինի իճրա էյլէտի: Պու ա-
թիյէլէր՝ միւնպէր վէ միւնպէրտէքի սանտալիա-
լար, Հաղորդութիւն վէ Վաֆթիլ թագըմլարը
վէ օն գատար նատարանլար տըր:— Պէյրութ-
տան ալտըղըմը պիր մէթթուպտա օրանըն չօ-
պանընա պիր մէթթուպ եաղըմըլ իտի, օնտան

աթիտէքի իպարէլէրի իսթիսրաճ էտէր իզ,
«Պունտան իքի սէնէ մուգատտէմ մուպլէնէթի-
նիզլէ Մամուլթէն (վէլէմլիլէր) խասթախանէ-
սինէ կիտէն մահգուն աիլէմ պիր գաշ այտան
պէրու տիւշար օլտուգումըլ սէֆալէթտէն իշ-
թէ սօն պիր բահաթսըղըլտա օլուպ 50 տիրհէմ
սիւթ եօղուրթ ալմագտան աճիզ օլտըղմ կիպի
48 սասթտան պէրու էքմէք նէ տիր պիլմէյօր
ըմ: Էմին օլունըլ քի էօլիւմէ մահքիւմ օլմու-
շըմ: Էկէր լութֆէն պիր լիւրա հիմմէթ էտէր-
սէնիզ տէօրթ նուֆուս չօճուգլա խասթա աիլէ-
մին հայաթլարընը գուրթարըրսընըք»: Սիւ-
րիատաքի պիրատէրլէրիմիզ նէ՝ տար վագըթ-
լար կէշիւրիյօրլար:— Շիգափօտա Հայ Առաքե-
լական քիլիսէնին պիր իպատէթխանէսի եօգ ի-
տի. պու եաղընտա պիր քիլիսէ պինասը սա-
թուն ալըպ անըն իշլին \$12,500 թէտիյէ էթմիշ
լէր. պագիսինի տէ եաղընտա թէտարիք էթմէ-
յի իւմիտ էտիյօրլար: Կէլէճէք Մայիս այընտա
օճում խըտմէթինի իճրա էթմէյի մէմուլ էտի-
յօրլար: Հովիլէրի Տէր Վահան Քահանայ
Կիւտալեան տըր:— Յրէզնօտա Պրն. Յակոբ Ա-
ւագեան վէֆաթ էթմիշ օլարագ, միւթէվէֆա
250 տօլար Բարեգործականա վէ 250 տօլար Յը-
րէզնօնըն Ժողովական քիլիսէսինէ վասիյէթ էյ-
լէմիշ տիր:— Փաուլըրըն (Գալիֆօրնիա) Հայ
Աւետ. քիլիսէսինին չօպանը Վեր. Կ. Մ. Մա-
նավեանըն վէլատէթինին ալթմըլընը սէնէ ի
տէվրիյէսի միւնասէպէթիյլէ քիլիսէսի թարա-
ֆընտան պիր գիյաֆէթ վէրիլիպ անա գօնշու
քիլիսէլէրին Բողո. վէ Լուս. պաշտօնեալարը
տաթի իշթիւրաք էթմիշլէր տիր: Օլ միւնասէ-
պէթլէ միւմաիլէյհին հիւսն ի խըտմէթինի
թագտիր եօլլու նութղար իրատ էտիլմիշ տիր:

ՐԱՀՆԻԻՄԱՅԱ ԻԱՆԷ ԷՏԷՆԼԷՐ

Կարապետ Ճէնանեան (Եղեմ)	30.00*
Փօլ Իսկեան (Նիւ Եորք)	25.00
Գատընլարըն Խայրիահ Շիրքէթի (Եղեմ)	15.00
Աթիտէքիլէր իքիշէր Բահնիւմա իհտա էթ- տիլէր.— Պրն. Եաղուպ Միսիրեան (Փա- յնտինա) վէ Տօգթ. Ազնիւ Իսրաէլեան (Պոսթոն): Աթիտէքիլէր պիրէր Բահնիւ-	

* Բահնիւմանըն 56ի նօւէքօ սախ. 80տէ պու
մէպլաղ սէիվէն \$5.00 գօնուլումըլ իտի:

մա իսնէ էլս տիր:— Յակոբ Նազարեան (Րաբլէն), Կիր Մարի Մինասեան (Գլիլէնտ), Սաֆինի Պաղտասարեան (Ութըրթառն), Ն. Հէօքէլէքեան (Նիւ Պրընսլիք), Միհրան Քէօզկէրեան (Լա Կրէնճ), Նազար Պատմեան (Շիգալօ), Նեւտոն Յարութիւնեան (Պոսթոն), Մ. Հ. Բալլէշեան (Փասստինա), Բ. Պալլէքեան (Ֆիլատէլֆիա), Հարի Գըլճեան (Չէսթըր), Սողոմոն Գունտադեան (Նիւարք), Տիկին Մանիսաճեան (Տիթթոյթ), Տիկին Թ. Մ. Պօղոսեան (Սինսինաթի):

Արաքսի Թօփալեան (Ութըրթառն) Պէյրութ վերջմիւլէր խաթախանէսի իշխն \$5.00 կէօնտէրմիշ տիր:

ԱՐԱՆԸԼԵՅՈՐ

Պրն. Գէորգ Չազըրեանն եախօտ Շահինեանն էտրէսինի Եունանիսթանտաքի տօսթլարը պիւմէք իսթէր. Րահնիւմա իտարէսինէ խապէր վերլմէսի արզու օլունուր:

Եօզկատլը Ֆլօրա Քիւլիանճեան՝ զայրն պիրատէրի Յարութիւն Քիւլիանճեանն վէ աւնըն օլլու Կարապետին էտրէսինի պիւմէք իսթէր:

Յակոբ Տանիլեան (Փօսթ Օֆիս Պաքս 1128 Ուէսթվուտ, Գալիֆ.) պիր վազթ Շամտա պուլունմուշ օլան Ազ Շէհիրլի վահան Փարսեիեանն վէ քէնտի պիրատէրլէրի Երուանդ վէ Նուպար Տանիլեանլարըն շիմտիքի էտրէսլէրինի պիւմէք իսթէր:

Տիկին Իփէք Դասպարեան՝ ամուճասը Պըղատոն Մխտարեանն էտրէսինի պիւմէք իսթէր: Մէրզում Իիճիլի քէօյտէն օլլուպ փէտէրի Յիարութիւն, վալիտէսի Երանուհի տիր:

ՐԱՀՆԻԻՄԱՆԸՆ ՄԻԻՍԱՊԱԳԱՍԸ

Պօսթօնտան Պրն. Յակոբ Նորեան գարիյուլնմըզա վարդանանց դահրամանլարը վէ անլէրին միլլէթէ Իֆա էթտիյի խըտմաթ Հազըրնտա զիյատէ մալիւմաթ վէրլմէք իւզրէ աթիտէքի մէվզու իւզէրինէ պիր միւսապագա աչմազ իսթէր:

«Նիշիւն Միլլէթիմիգ հէր սէնէ վարդաւնաց մուխարէպէսինին ՏՕՆունու քուքար:»

Միւսապագանն շարթլարը,—

1. Մէզալէլէր Թիւրքճէ լիսանտա եազըրաւադ:

2. Հէր պիր մէզալէ Րահնիւմանն տէօրթ սիւթունընտան, եանի 1000 քէլիմէտէն զիյատէ եէր թուլթմալաճազ տըր:

3. Իւչ ազատան իպարէթ պիր հէյէթ ի հաւէմ մէզալէլէրին տէրէճէսինի թային էտէճէք տիր:

4. Էն եիւքսէք տէրէճէ ալանա \$15.00, Իքինճի տէրէճէյի ալանա \$10.00 վէ իւչիւնճիւ տէրէճէյի ալանա \$5.00 միւքեաֆաթ վէրլէճէք տիր:

5. Պու իւչ տէրէճէտէն աշաղը տէրէճէ ալան իւչ մէզալէլէր տախի Րահնիւմատա նէշը էտիլէճէք տիր:

6. Միւսապագանն միւտտէթի Մայիս 15-տէ դափատըլաճազ տըր:

7. Մէզալէլէր Յունիս իպթիտասընտան իթիպարէն նէշը օլունաճազլար տըր:

8. Մէզալէլէր Րահնիւմա իտարէսինէ կէօն տէրլէճէք տիր:

Էրմէնիճէ, Թիւրքճէ եա Ինկիլիզճէ լիսանտան Հէր Հանկի պիր քիթապա իսթիյաճ հիսսէթտիյինիզտէ աթիտէքի էտրէսի միւրաճաաթ էյլէյինիզ:—

The Armenian Educational Foundation
331 Fourth Avenue New York, N. Y.

ՄԻԻՆՏԵՐԻՃԱԹ

ՊէնՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍ.—

Էրմէնի Մէսլէլէսի վէ իսլամ

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ.—

Ֆազիլէք վէ Հիւն

Մ. Ամէրիգատա Քիլիսէլէրին իսթաթիսթիփ ճէտվէլի

Զատկի հոհէրս

Հ. Յ. ՂԱԶԱՐԵԱՆ

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ.—

«Օ ձանի փէտէր Պէն Իմ»

ՏՕԳ. ՆԱԳԱՍԵԱՆ

Մէն Ի Միւսփիքաք Նիգամը

ՎԵՐ. Մ. Կ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻ.—

Ճէնէրալ Փանկալօս

Բէսապ Հագգընտա

ԱՍԱՏՈՒՐ ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԵՐ.—

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԵՐ.—